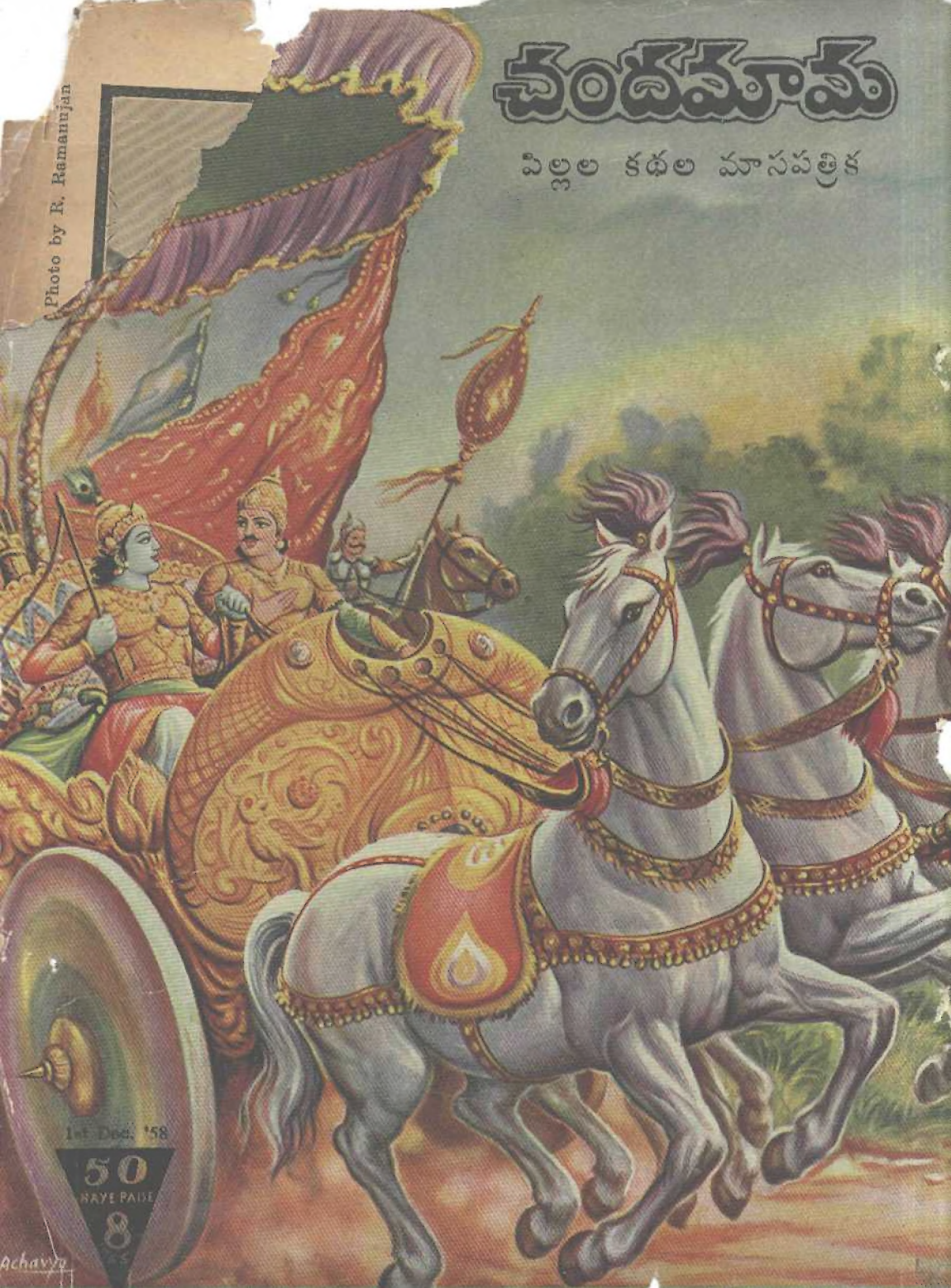

Photo by R. Ramanujan

చందమామ

విల్లల కథల మాసపత్రిక

1st Dec. '58

50

PAUSE

8

Acharya

బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

తెలకు దొరకని మందు...

పంపినవారు :
బి. కృష్ణమూర్తి - కారంచేడు

మనోహరమైన
ముఖ లావణ్యమునకు
సులభమయిన కిటుకు....

అశోకా

ప్రవర్ ఆఫ్ హెవెన్

స్నో

నవవికసిత పుష్పమువలె నున్న
మీ ముఖవర్చస్సు అందరను
ఆశ్చర్యచకితులను చేయును.

పీజియా కెమికల్స్, మద్రాసు - 7.

నేతాజీ సుభాష్ రోడ్, మద్రాసు.

డిసంబరు
విడుదల

జయంతి పిక్చర్స్ వారి
పెళ్ళినాటి ప్రమాణాలు

ఆలుమగలు ఆనందించవలసిన ఆదర్శ చిత్రము

నిర్మాత-దర్శకుడు

కె.వి.రెడ్డి B.Sc.(HONS) వాహినీ విడుదల

BAKTHA

హైదరాబాద్, తెలంగాణాలకు : నవయుగ ఫిలిమ్స్, సికంద్రాబాద్.

పాఠకులకు విజ్ఞప్తి

చందమామలో ప్రచురితమవుతున్న బేతాళకథలు మీరు నెలనెలా చదువుతున్నారు. వీటిలో చాలా భాగం కల్పితాలు. బేతాళకథల రూపంలో చెప్పటానికి వీలున్న ఇతర కథలను ఈ శీర్షికలో ప్రచురిస్తూ వస్తున్నాము. ఇదేరీతిగా బేతాళకథలుగా ప్రచురించటానికి వీలున్న కథలు మీకు తెలిసిఉంటే మాకు పంపండి. పనికివచ్చేపక్షంలో, అవసరమైతే సంస్కరించి, బేతాళకథల శీర్షికలో ప్రచురించగలము.

—నం పాఠకుడు,

“చందమామ”

ముఖమల్ వంటి ఆ మృదువైన
ముఖ వర్చస్సుకు

టాల్కం
పొడరు

రాజా స్నో ముఖకాంతిని
వికసింపజేసే నాణ్యమైన
ఒకే సాందర్య సాధనము.
ఇప్పటినుంచీ రాజాస్నో వాడుకను
ప్రారంభించండి. రాజా టాల్కం పొడరు
మీ ముఖవర్చస్సుకు ఎంతో మెరుగుపెట్టుతుంది.

★ ★ ★

Use RAJA KASTURI SOAP for luxury Bath
RAJA BAR SOAP for easy washing

MFRS: MANYAM & CO., BANGALORE-3

GP

ఇప్పుడే ప్రారంభించండి

దంతక్షయమును నివారించుటకు

★

అనంద

దాయకమైన

మార్గము!

★

అశ్చర్యము: ప్రతి బోజనము తరువాతను లిస్థరిన్ టూత్ పేస్టుతో బ్రష్‌ింగు చేసుకుంటే, దంతక్షయ నివారణకు ఎన్నో విధాల తోడ్పడుతుంది.

1. అది వివాళకారణమైన విషక్రిములను ప్రత్యక్షంగా పారద్రోలుతుంది.

2. అది క్రిములను అంటివుంచు పళ్ల గారను తొలగిస్తుంది.

3. అది నోటినుండి న్రవించు ద్రవములనుకూడ అరికట్టుతుంది.

అవును.... లిస్థరిన్ టూత్ పేస్టు, ఈ పనులన్నీ నెరవేర్చడమే గాక, పళ్లను పూర్తిగా శుభ్ర పరుస్తుంది; మీ చిరునవ్వును సహజసుందరంగా చేస్తుంది—దాని చక్కటి పరిమళము బిడ్డలకు ఎంతో యిష్టము.

దంతక్షయమును నివారించండి... పరిశుభ్రమైన లిస్థరిన్ టూత్ పేస్టును ప్రతి బోజనము తరువాతను వాడండి—ఇది బిడ్డలకు అతి ఆవశ్యకము!

సుప్రసిద్ధ లిస్థరిన్ ఆంటిసెప్టిక్ ను చేసినవారే దీనిని తయారుచేశారు.

దంతక్షయ నివారణకు
ఇదే సాఖ్య మార్గము

145

Made by the makers of famous LISTERINE ANTISEPTIC

ప్రెసిడెంట్

టాంబేక్స్

ప్రెసిడెంట్

డిలక్స్ టాంబేక్ పాడరు
—రమణీయ సాందర్యానికి

*

ప్రెసిడెంట్ స్మో

—సుందరమైన పర్చస్సుకు

సినిమాతారలందరిచే
వాడబడుతున్నది.

RATHOD TRADING CO., MADRAS-1

CE-471-55

కండరముల
నొప్పియా?

నోపెయిన్

నొప్పిని త్వరలో తగ్గించును

నీట వేయబడి వరిశుభ్రమైన
గొట్టెములలో లభించును

కలకత్తా కెమికల్ వారుచేసినది

కొత్త రిజిస్టర్డు ట్రేడ్ మార్కు 'నో పిన్' త్వరలో ప్రవేశపెట్టబడును.

.....మరియు
 ధృఢమగు
 దేహ-
 సౌష్ఠవమునకు...

**పార్లేవారి
 గ్లూకో**
 బిస్కెట్లు

విటమినులు
 చేర్చబడినవి

పాక్షే ప్రోటెక్ట్డ్ మాస్ట్రోపాక్సింగ్
 కంపెనీ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, బొంబాయి.

PG-58-3 TEL. EVEREST

పరిపూర్ణమైన
ముఖవర్ణమును!

నేషనల్ వారి
కాశ్మీర్ స్నో

ది నేషనల్ ట్రేడింగ్ కంపెనీ, బొంబాయి-2 * మదరాసు-1

మొదటి
అమృతాంజనము
వాడి చూడండి

అమృతాంజనం 9 లో 7 రకాల
భాదలను పోగొట్టుంది. బాధ
తగ్గిన తరువాత హాయిని
కలిగిస్తుంది. భాద కలిగించేచోట
రోసలికి ఇంటి నొప్పిని లాగివేస్తుంది.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్
మద్రాసు-4
బొంబాయి-1, కలకత్తా-1

అమృతాంజన్ ఇన్ హెల్త్ మిల్ మిల్ లాడె
ముక్కును ఉపశమనము కలిగించును

మీరే వాడి చూడండి.
కొంచెం అమృతాంజనం అరచేతిలో వేసి
బాధల ఉన్నచోట మర్చి కేయింది.
వివిషాలలో నొప్పి మాయమౌతుంది.
అమృతాంజనమునే వాడి
చూడండి. 9 లో 7 రకాల
భాదలను లాగి వేస్తుంది.

A.S.J.A.T.E.L.

టిక్కెట్టు లేకుండా చేసే ప్రయాణాన్ని అరికట్టాలి...

టిక్కెట్టు లేకుండా ప్రయాణం చేయడం
గౌరవకరమైన విషయం కాదు.

ప్రయాణీకులకు సుఖప్రయాణం చేకూర్చడం కోసం
టిక్కెట్టు లేకుండా చేస్తున్న ప్రయాణాన్ని
పూర్తిగా అరికట్టాలి.

అట్లా చేయడానికి, దయచేసి మాకు
సాయపడండి! టిక్కెట్టు లేకుండా ప్రయాణం
చేస్తున్న వ్యక్తి మీ కంటబడిన ప్రతిసారి,
టిక్కెట్టును పరిశీలించే ఉద్యోగికి అతనిని
చూపించండి! ఈ అసౌకర్య కారణాన్ని, దేశానికి
వాటిల్లుతున్న నష్టాన్ని నివారించడం నిమిత్తం,
అందరి హృదయపూర్వక సహకారం అవసరం.

— దక్షిణ రైల్వే ప్రకటించబడినది

అన్నిచోట్లా అందరికీ అందుబాటులో వుండే మా సాటిలేని

రాజ

బ ని య ను లు

రాజా సిగ్లెట్స్ కంపెనీ

P. B. No. 34, తిరువూరు

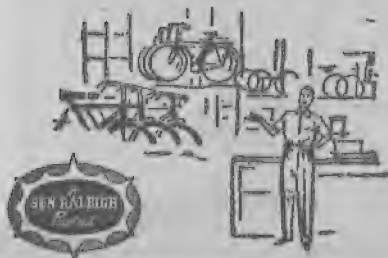
ఏ జంట్లు :

గొల్లపూడి బ్రదర్స్

సత్యనారాయణపురం :: విజయవాడ-2

పేరెన్నికగన్న మా "KKK" రకమును అడగండి.

రాలెను మించిన సైకిల్
మీరు కొనలేరు
రాలె

ప్రపంచ ప్రసిద్ధి
గాంచిన
సైకిల్

అత్యంత సౌందర్యానికి...

రెమీ
ప్రోడక్టు

529

తియ్యటి బిడ్డలకు
తియ్యటి కానుక
జె. బి. స్వీట్స్
గూకోనెతో తయారైనవి

కొత్త

ట్రస్టు-అనేక అకృతులలో అందంగా ముద్రించి
వహుమతులుగా ఇవ్వటానికి అర్హమైనవి.

అందరకూ మంచివి
అందరకూ ప్రിയమైనవి

J. B. MANGHARAM & CO.,
Gwalior, India

Makers of famous biscuits

జె. బి. మంఘరామ్ అండ్ కో.,
గ్వాలియర్, ఇండియా
ప్రసిద్ధిగాంచిన బిస్కెట్లు నిర్మాతలు

చందమామ

సంచాలకుడు : 'చక్రపాణి'

లోగడ "చందమామ" లో మీరు "పంచతంత్రం" తాలూకు "మిత్రభేదం", "మిత్రసంప్రాప్తి", "కాకోలూకియం" చదివారు. ఈ సంచిక నుంచి "లబ్ధప్రణాశం" అరంభమవుతున్నది.

పాలకులు తమ పరిపాలనలో ఉండే అతిక్షుద్రుల కేమాన్నికూడా శ్రద్ధగా గమనించాలి. అది వారి విధి. ఆ విధిని నిర్వర్తించలేని పాలకులు గండభేరుండపక్షి ["పికిలి పిట్ట"—42 పేజీ] లాగా నష్టపడతారు; వారు స్వతః బాధ్యత ఎరిగినవారైతే ["రాజధర్మం"—పేజీ 17] లాగా తమ తప్పును సరిదిద్దుకుంటారు.

"తుఫాను" షేక్స్పియర్ నాటక కథ. ఇందులో మనిషికి ప్రకృతిపైగల శక్తులు చిత్రించబడ్డాయి. "భయంకర మానవుడు" అన్న కథలో మానవుడి యుక్తికి సింహం మొదలైన జంతువులు సయితం ఎంత లోకువో నిరూపించబడింది.

"నవరసాలు" [బేతాళ కథ]లో మామూలు అనుభూతికి రసానుభూతికి ఉండే తేడాను మీరు గమనించగలుగుతారు.

"రూపధరుడి యాత్రలు" అనే గ్రీకు పురాణగాథ ఈ సంచికతో ముగుస్తున్నది. దీనిని గ్రీకుభాషలో రచించినవాడు "హెమర్."

సంపుటి 23 ★ డిసెంబర్ 1958 ★ సంచిక 6

అట్ట మీ ది బొమ్మ

దుర్యోధనాదులు వెళ్ళిపోయాక కృష్ణుడు కౌరవసభలోని పెద్దలతో, "ఒక్క దుర్యోధనుడికోసరం ఇక్కడ చేరిన రాజులందరూ యుద్ధానికి బలి కావటం ధర్మం కాదు. దుర్యోధనుని మీరు పెడరెక్కలు కట్టి బంధించి పాండవులకు వప్పగించి వారితో సంధి చేసుకోండి," అని చెప్పాడు.

శకుని కర్ణులతో దుర్యోధనుడు మంత్రాంగం ఆలోచించే సమయంలో దుశ్శాసనుడు, "నిన్ను బంధించి పాండవులకు వప్పగించుతారట. మా ముగ్గుర్ని కూడా అలాగే చేస్తారేమో!" అన్నాడు.

దుర్యోధనుడు మండిపడి, "ఈలోగా మనమే ఆ కృష్ణుణ్ణి బంధించుదాం. అంతటితో పాండవులు మతిపోయి, అరణ్యాలలోకి పారిపోతారు!" అన్నాడు.

దుష్టచతుష్టయం చేసే ఆలోచన సాత్వికానికి తెలిసింది. అతను తమ పరి వారాన్ని సభాద్వారంవద్దకు వచ్చే విర్బాటు చేసి, సభలోకి వెళ్ళి కృష్ణుడితో, "దుష్టచతుష్టయం నిన్ను బంధించే ఆలోచన చేస్తున్నారు!" అని చెప్పాడు.

పెద్దలంతా కంగారుపడ్డారు. వారు దుర్యోధనుడికోసం కబురు చేసి పిలిపించారు. కృష్ణుడు దుర్యోధనుడితో, "నేను దుర్బలుణ్ణి అనుకుని సన్ను బంధించటానికి ప్రయత్నిస్తున్నావా? నా విశ్వరూపం చూడు!" అంటూ సమస్త లోకాలనూ, దేవగణాలనూ, ఆదిత్యులనూ, ఋషిగణాలనూ తనలో చూపాడు. గుడ్డివాడైన ధృతరాష్ట్రుడుకూడా విశ్వరూపాన్ని చూడగలిగాడు.

తరవాత కృష్ణుడు సభనుంచి బయటికి వచ్చాడు. ఆయన కుంతిని చూసి ఆమెవద్ద సెలవు పుచ్చుకుని, భిష్మద్రోణాదులందరికీ వీడ్కోలు చెప్పి, రథం ఎక్కుతూ కర్ణుణ్ణి తనవెంట ఎక్కించుకున్నాడు.

రథం నిర్జన ప్రదేశాన్ని చేరుకున్నాక కృష్ణుడు కర్ణుడితో, "నీవు కుంతి పెద్దకుమారుడవు. పాండవులు నీకు తమ్ములు. అందుచేత నాతో వచ్చేసి నీ తమ్ములతో చేరిపో. వారు నిన్ను తమ తండ్రిలాగా గౌరవిస్తారు," అన్నాడు.

కర్ణుడు "దేవా, సన్ను చేరదీసి పెంచిన తల్లిదండ్రులనూ, సన్నే సమ్ము కుని యుద్ధానికి దిగుతున్న దుర్యోధనుణ్ణి కాదని పాండవుల పక్షానికి రాలేను. వారికి యుద్ధంలో విజయం లభించేటట్లుగా చెయ్యి. అదే నా కోరిక!" అన్నాడు.

తరవాత కృష్ణుడు కర్ణుడికి వీడ్కోలు చెప్పి పాండవులవద్దకు తిరిగి వచ్చాడు.

ఉత్తమ వైద్యుడు

ఒక నగరంలో ఒక ప్రసిద్ధుడైన వైద్యుడుండేవాడు. ఆయన చేసిన అద్భుతమైన చికిత్సలను గురించి జనం తెగ చెప్పకునేవారు. ఆయన చాలా డబ్బు గడించాడు.

ఒకనాడు ఆయనను మిత్రులు కొందరు మెచ్చుకొసాగారు. ఆయన వారితో, “మిత్రులారా చెప్పనా? నేను నిజంగా అధమరకం వైద్యుణ్ణి,” అన్నాడు.

మిత్రులు నిర్భాంతపోయి, “అది ఎన్నటికీ నిజంకాదు! ఆ మాట ఈ ఊళ్లో ఎవరూ నమ్మరు!” అన్నారు.

“కాని వాస్తవం!” అన్నాడు వైద్యుడు. “వినండి. మేము ముగ్గురం అన్నదమ్ములం. ముగ్గురమ్మా వైద్యులమే. మా పెద్దన్న ఉత్తమ వైద్యుడు. ఆయన రాబోయే రోగాలను ముందుగానే గుర్తించి, అహరం మార్చి రోగాలు రాకుండా చేయగలిగేవాడు. ఆయన వైద్యుడన్న విషయంకూడా ప్రజలకు తెలియదు. మా రెండో అన్న మధ్యమతరగతి వైద్యుడు. ఆయన రోగాన్ని అంకురంలానే గుర్తించి నిర్మూలించేవాడు. అందుచేత ఆయన చిన్నరోగాలు కుదర్చగలడని జనం గుర్తించారు. పోతే నేను అధమతరగతికి చెందిన వైద్యుణ్ణి. రోగం ముదిరినదాకా రోగనిదానం చెయ్యలేను. ఆ తరవాత అంకురేని కషాయాలూ, కుప్పికట్టూ, మాత్రలూ గుప్పించి రోగంతో హెరారాహెరారి యుద్ధంచేసి ఎలాగో నెగ్గుతాను. రోగం మరి ముదిరి మందులతో నయం కాకపోతే శస్త్రచికిత్సలు కూడా చేస్తాను. అందుకే గొప్ప వైద్యుడని నాకు పేరు వచ్చింది!”

తప్పించుకుపోయిన

దొంగ

పూర్వం గ్రీసు దేశంలో ఒక రాజుండేవాడు. అతను సముద్రతీరాన గల ఒక కొండపైన చిన్న దుర్గంలో ఉంటూ, ఆ తీరానికి వచ్చే నౌకలను కొల్లగొట్టి ధనం కూడబెట్టసాగాడు. ఈ రాజు చాలా జిత్తులమారివాడు. కపట పూహలు పన్నటంలో అందెవేసినచేయి. అందుచేత దోపిడిలు చేసి కూడబెట్టిన ధనంతో ఒక గొప్ప రాజభవనం నిర్మించి గొప్పరాజు ననిపించుకోవాలని అతని ఉద్దేశం.

ఈ గ్రీకు రాజుకు అనేక ఆవుల మంద లుండేవి. ప్రస్తుతం అతని సంపద అవే. కాని ఉన్నట్టుండి ఒక్కొక్క మందే మాయం కాసాగింది. పశువుల కాపర్ల నడిగితే, "మహారాజా, ఈ కొండ అవతలివేపున ఒక మాయదారివాడు ఉన్నాడు. అక్కడ వాడికి చాలా పశువులకొట్టాలున్నాయి. వాడు మంత్రాలూ, మర్మాలూ నేర్చినవాడు. వాడే మన మందలిను కాజేస్తున్నాడని మాకు

అనుమానంగావున్నది. తమరు స్వయంగా విచారించండి!" అన్నారు.

రాజు మంత్రగాడుండే చోటుకు దారి తెలుసుకుని బయలుదేరి వెళ్ళాడు. తన పశువులు ఆ దారిన వెళ్ళినట్టు ఆయనకు దారిపొడుగునా ఆనవాళ్ళు కనిపించాయి.

మంత్రగాడు రాజును గౌరవంగా అహ్వనించి ఆయన వచ్చిన పని తెలుసుకున్నాడు. "తమ ఆవులు పోయాయా? నా ఆవుల్లో కలిశాయని అనుమానిస్తున్నారా? తప్పక వెతుక్కోండి. ఎందుచేతనంటే ఒకటి రెండూ కలిస్తే కలిసి ఉండవచ్చు! ఇంతకూ తమ ఆవులు ఏ రంగువి?" అని ఆ దొంగ వాడు అడిగాడు.

"తెల్లవి. నా ఆవులన్నీ తెల్లవే!" అన్నాడు రాజు.

"మీ అనుమానమూ నా అనుమానమూ తీరిపోయింది. నా దగ్గర నల్లఆవులు తప్ప

లేవు. కావలిస్తే తమరే వచ్చి చూసుకోండి!” అంటూ ఆ మాయదారి దొంగ రాజును తన పశువులకొట్టాలలోకి తీసుకుపోయి చూపాడు. అక్కడ అంతులేని అవులున్నాయి; అయితే మంత్రగాడు మొదట్లోనే రాజుకు చెప్పినట్టు అవి అన్నీ నల్లవే!

చేసేది లేక రాజు తన ఇంటికి తిరిగి వచ్చి, “ఒరే, ఎందుకైనా మంచిది. ఆ దొంగవెధవపైన ఒక కన్నువేసి ఉంచండి!” అని తన పశులకాపర్లతో అన్నాడు.

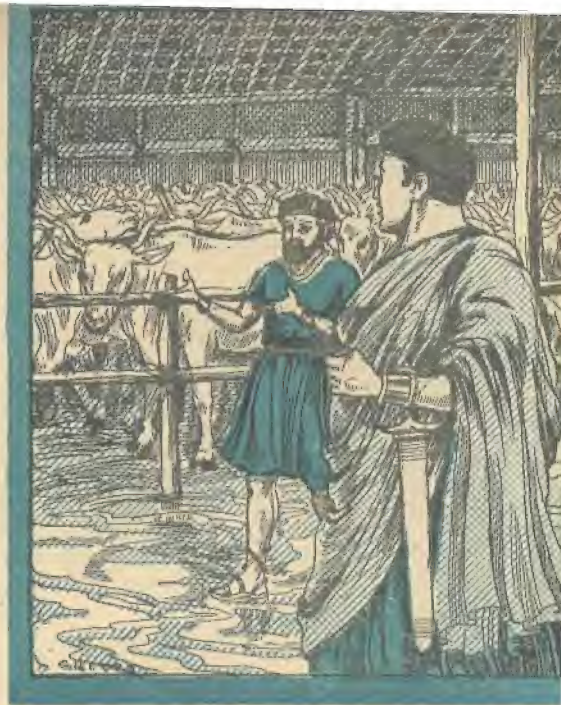
వాళ్ళు ఎంత జాగ్రత్తగా ఉన్నప్పటికీ మళ్ళీ రెండు మందలు మాయమయాయి. రాజు ఇంకొకసారి దొంగవద్దకు వెళ్ళాడు. ఆయనను చూసి దొంగ, “మళ్ళీ తమ పశువులు తప్పిపోయాయా ఏమిటి?” అని ఆదుర్దాగా అడిగాడు.

“అవును. నీ పశువులతో చేరాయేమో నని చూడవచ్చాను,” అన్నాడు రాజు.

“చిత్తం, అలాగే చూడండి. కాని తమ పశువులు తెల్లవా, నల్లవా?” అని దొంగ అడిగాడు.

“అన్నీ నల్లవే!” అన్నాడు రాజు.

“చిక్కే వచ్చిందే! నావీ నల్లవే! మీవి కొమ్ములున్నవా, లేనివా?” అని దొంగ అడిగాడు.

“నా పశువులన్నిటికీ కొమ్ములున్నాయి,” అన్నాడు రాజు.

“అయితే చూడటం అనవసరం. నావద్ద ఉన్న పశువులకు వేటికీ కొమ్ములు లేవు. కావలిస్తే వచ్చి చూసుకోండి!” అంటూ పశువుల దొంగ రాజుగారిని తన పశువులశాలకు తీసుకుపోయాడు. అక్కడ పూర్వంకంటే కూడా ఎక్కువ పశువులున్నట్టు రాజుకు తోచింది. అన్నీ నల్లరంగువే; ఒక్కదానికి కొమ్ములు లేవు.

చేసేది లేక రాజు తన ఇంటికి తిరిగి వచ్చేశాడు. కిందటిసారి చూసినప్పుడు దొంగ తాలూకు పశువులన్నిటికీ కొమ్ములున్నట్టు

రాజుకు జ్ఞాపకం. అయితే ఆ విషయం రుజువుచెయ్యటం ఎలా?

యుక్తిపరుడు కావటంచేత రాజు ఈసారి దొంగను పట్టటానికి ఒక ఉపాయం ఆలోచించాడు. ఆయన తన నౌకర్లను పిలిచి వాళ్ళచేత తనవద్ద మిగిలిన పశువులన్నిటి గిట్టలలోనూ గాట్లు కొట్టించాడు.

మరి కొద్దిరోజులకల్లా రాజుగారి మంద మరొకటి మాయమయింది. ఈసారి రాజు తన పశువులకావర్లనందరినీ వెంటబెట్టుకుని దొంగ ఉండే చోటికి వెళ్ళాడు. రాజు వెంట ఉన్న బలగాన్ని చూసి దొంగ నిర్ధాంత పోయాడు. అతను రాజుతో, “ఇంకా తమ

పశువులు దారి తప్పిపోతూనే ఉన్నాయా? ఆశ్చర్యంగావుంది,” అన్నాడు.

“అవును, ఈసారి వాటిని పట్టు కుంటాను,” అన్నాడు రాజు.

“మీ పశువులు నల్లవా, తెల్లవా?” అన్నాడు దొంగ.

“నల్లవి కావు, తెల్లవి కావు, అన్నీ మచ్చలవి! ఆ పశువులన్నీ నీవద్దనే ఉన్నాయి,” అన్నాడు రాజు.

“చిక్కే వచ్చిందే! నాదికూడా మచ్చలవే మరి!” అన్నాడు దొంగ.

“అదివరకల్లా నీ పశువులు నల్లనివి! అవి ఎప్పుడు మచ్చలవి అయ్యాయి?” అన్నాడు రాజు.

“చిత్తం, నా అవులు నల్లనివే అయినా అన్నిటికీ అంతో ఇంతో మచ్చలున్నాయి. తమరా సంగతి సరిగా గమనించి ఉండరు. తమ పశువులకు కొమ్ములున్నాయా, లేవా?” అన్నాడు దొంగ.

“ఈసారి అలా మోసపోను. నా పశువులకున్న గుర్తులేవో నా మనుషులకు తెలుసు. వాళ్ళు లోపలికి వెళ్ళి ఆ గుర్తులనుబట్టి నా అవులను పోల్చుకుంటారు. నీ దొంగ తనం బయటపడుతుంది. ఇప్పటికైనా నిజం ఒప్పుకో!” అన్నాడు రాజు.

దొంగ రాజు కాళ్ళు పట్టుకుని, "మన్నించండి, మహారాజా. తమ పశువుల మందలు ఎనిమిదింటిని కాజేశాను. నా దొంగతనం రుజువుచేయ నవసరం లేదు. మీ మందలను మీకు వప్పజెబుతాను. నన్నింతటితో వదిలివెయ్యండి!" అన్నాడు.

"నన్ను ఎలా భ్రమపెట్టగలిగావో నిజం చెప్పేస్తేగాని నిన్ను క్షమించను!" అన్నాడు రాజు కోపంగా.

"మహారాజా, నాకు కనుకట్టువిద్య తెలుసును. నాదగ్గిర ఒక మంత్రపు రేకున్నది. దాని సహాయంతో సల్లటి వస్తువులను తెల్లగానూ, తెల్ల వస్తువులను సల్ల

గానూ చూపగలను; ఉన్నవి లేనట్టూ లేనివి ఉన్నట్టూ చూపగలను. అందులో బ్రహ్మ విద్య ఏమీ లేదు. ఆ రేకు మీచేతి కిస్తే మీరుకూడా ప్రపంచాన్ని కనుకట్టు చేయ వచ్చును!" అన్నాడు దొంగ.

"ఆ రేకు నాకిచ్చేస్తే నిన్ను క్షమించు తాను!" అన్నాడు రాజు. ఆ రేకు సహాయంతో తాను ఇంకా పెద్దదేపిడిలు చేసి మరింత గొప్ప రాజు కావచ్చునని ఆయనకు తోచింది.

"ఆ ఎదురుగా కనబడే కొండశిఖరం మీద ఒక రాళ్ళగుట్టలో దాన్ని దాచాను, మహారాజా. మీరు ఈ క్షణం అక్కడికి పోతే

దేరుకుతుంది. కాని మీకెందుకు వచ్చిన శ్రమ. నా నౌకరు ముసలియ్య ఉన్నాడు. వాడికి దాని సంగతి అంతా తెలుసు. వాణ్ణి ఇప్పుడే పంపించి రేకు తెప్పిస్తాను. మీరు ఒక్క ఘడియ ఇక్కడే చెట్లకింద విశ్రాంతి తీసుకోండి,” అంటూ దొంగ తన కుటీరం లోకి వెళ్ళాడు.

తరవాత కాస్సేపటికి ఒక ముసలివాడు తెల్లని జుట్టూ, తెల్లని గడ్డమూతో సహా కుటీరంలోనుంచి బయటికి వచ్చి రాజుగారి పరివారంమధ్యగా బయలుదేరి, ఎదురుగా కనిపించే కొండకేసి వెళ్ళాడు.

ఒక ఘడియ గడిచింది, రెండు ఘడియలు గడిచాయి. కుటీరంలోకి వెళ్ళిన దొంగ మళ్ళీ బయటికి రాకపోవటం చూసి ఏదో మోసం జరిగిందనుకుని రాజు తన మనుషులను కుటీరంలోకి పంపాడు.

కుటీరం ఖాళీగా ఉన్నది. అందులో ఎవరూ లేరు.

“అ దొంగవెధవే ముసలివాడి రూపంలో బయటికిపోయి ఉండాలి. వాడికి నలుపును తెలుపుగా చూపటం తెలుసు. వాడి నల్లజుట్టూ, నల్లగడ్డమూ మనకు తెల్లగా కనబడేసరికి మనం వాణ్ణి చూసి ముసలివాడనుకున్నాం. మన కళ్ళలో కారం గొట్టి దొంగవెధవ తప్పించుకుపోయాడు. పోతేపోయాడు, వాడి పశువులనుకూడా మనమే తోలుకుపోదాం!” అన్నాడు రాజు తన మనుషులతో.

ఈ విషయంలోకూడా రాజు పొరపడ్డాడు. ఎందుచేతనంటే, ఎంచి చూడగా, దొంగ వాడి పశువుల కొట్టాలలో ఎనిమిదిమందల పశువులే ఉన్నాయి. ఒక్కటికూడా ఎక్కువ లేదు. ఉన్నవన్నీ రాజుగారివే! దొంగవాడికి అసలు పశువులే లేవు. వాడు కాస్తా తప్పించుకు పారిపోయాడు.

చేసేది లేక రాజు తన మందలను తోలించుకుని తన ఇంటికి వెళ్ళిపోయాడు.

కంచుకోట

6

[నర్సకేతుడు మరికొంత కొత్తసైన్యంతో నగరం ప్రవేశించటంవల్ల, చంద్రవర్మ పూహం విఫలమయింది. అతడూ, సుబాహుడూ గుర్రాలమీద నగరం వదిలి కొండలకేసి పారి పోసాగారు. కొండలలో శత్రువులు వారిద్దరిని చుట్టుముట్టారు. చేసేది లేక చంద్రవర్మ, సుబాహుడూ కొండదిగువను ప్రవహిస్తున్న ఒక నదిలోకి దుమికారు. తరువాత—]

చంద్రవర్మ నదీప్రవాహంలో ఈడేందుకు ప్రయత్నించాడు. కాని, ప్రవాహవేగం అతణ్ణి అటూ యిటూ విసిరికొట్టసాగింది. కొండ అంచున వున్న శత్రుసైనికులు గోలగా మాట్లాడుకోవటం అతడికి వినిపిస్తూనేవుంది. సుబాహుడుకూడా తనతోపాటు నదిలోకి దూకాడా? లేక శత్రువుల చేత చిక్కాడా?

చంద్రవర్మ యిలాంటి అలోచనలతో సతమతమవుతూ, నదీజలంలో వేగంగా కొట్టుకుపోసాగాడు. ఈదటానికి అతడు చేసిన

ప్రయత్నం ఫలించలేదు. కొద్దిసేపటిలోనే అతడు ఆయాసంతో సామ్మసిల్లిపోయాడు. ఇక నాకు చావు తప్పదు, అనుకుంటూ అతడు కడసారిగా మునిగిపోకుండా వుండేందుకు గట్టిప్రయత్నం చేసి నిస్పృహతో కళ్లు మూసుకున్నాడు.

చంద్రవర్మ తిరిగి కళ్లు తెరిచేసరికి సూర్యుడు అకాశమధ్యంలో వున్నాడు. చుట్టూ చిత్రవైభవంగా పెరిగిన చెట్లతో భయం కరంగా వున్న అడవి. తను ఒకానొక నీటి

‘చందమామ’

మడుగు ఒడ్డున పడివున్నట్టు అతడు గ్రహించాడు. తను అదృష్టవశాత్తూ నదీజలంలో మునిగిపోకుండా, దాని పాయలలో ఒక దానివెంట కొట్టుకువచ్చి యిక్కడికి చేరినట్టు అతడు తెలుసుకున్నాడు. ఆ వెంటనే అతడికి సుబాహుడు గుర్తుకువచ్చాడు. చంద్రవర్మ లేచి కూర్చుని అతడికోసం చుట్టూ కలయచూశాడు. అతడి బాడ లేదు.

కొద్దిసేపటికల్లా చంద్రవర్మను ఆకలి దహించసాగింది. అతడు నీటిమడుగు దగ్గర నుంచి కదిలి, అల్లంత దూరంలో వున్న చెట్లను సమీపించాడు. ఆ చెట్లలో కొన్ని ఫలభారంతో భూమికి వంగి వున్నవి. ఆకలి

గొనివున్న చంద్రవర్మ చేతికి అందిన పండ్లను కోసుకుని అత్రంగా తిన్నాడు. ఆ క్షణంలో అతడికి యీ అడవి ఎంత భయంకరమైనదన్న జ్ఞానం లేదు.

ఆకలి చల్లార్చుకున్న తరవాత చంద్రవర్మ తన పరిస్థితిని గురించి ఆలోచించసాగాడు. తను శత్రువులచేత బడకుండా తప్పించుకోగలిగాడు, అది గొప్ప అదృష్టమే. కాని, యిప్పుడు తను వున్న అడవి ప్రాంతం ఎలాంటిది? ఇందులో మానవమాత్రు లేవరైనా వున్నారా? లేక క్రూరమృగాలకూ, భూతప్రేతాలకూ ఊనికపట్టయిన చోటా? ఈ విధంగా ఆలోచిస్తూ చంద్రవర్మ అడవిలోకి బయలుదేరాడు. అతడు చెట్ల కిందుగా కొద్దిదూరం నడిచేంతలో, తీవ్రమైన పెనుగాలి తాకిడికి అల్లల్లాడినట్టుగా అడవిలోని చెట్లన్నీ ఒక్కసారి భూమిమీదికి వంగి, అంతలోనే దేహాన్ని గగుర్పొడిపించేలా వికృతంగా ఈలలూ, అరుపులూ ప్రారంభించినై.

ఈ వింత చూస్తూనే చంద్రవర్మ స్థాణువులా అయిపోయాడు. చెట్లకొమ్మలు చేతులు చాచినట్టుగా అతడికేసే పంగి కీచు గొంతులతో ఆరవసాగినై. అతడు ఎటు తిరిగితే అటుకేసి ఆ కొమ్మలు పంగి, అతణ్ణి పట్టుకోబోతున్నట్టుగా నటించటం ప్రారం

భించినై. తను ఏదో మంత్రగ్రస్తమైన
అడవిని ప్రవేశించినట్టు చుద్రవర్మ గ్రహం
చాడు. ఇప్పుడు యీ సంకటంనుంచి
బయటపడటం ఎలా? అతడు ఒరలో వున్న
కత్తి దూసి, తనకేసి చెవులు చిల్లులుపడేలా
అరుస్తూ, వంగుతున్న చెట్టుకొమ్మను ఒక్క
దెబ్బతో సరికాడు. తక్షణం పెద్ద మూలుగుతో
కలిసి భయంకరమైన కేక విసబడింది.
అందుకు ప్రతిగా అగ్నిపర్వతం బద్దలయి
నంత వేడిమితో గాడ్పులు ప్రారంభమై, ఆ
ప్రదేశం మార్మోగేలా బుసలు విసిపించినై.

చుద్రవర్మ నిలువెల్లా వణికిపోయాడు.
కాని, అంతలోనే అతడికి ఎక్కడ లేని

తెగింపూ, సాహసం వచ్చింది. అతడు కత్తిని
పిడికిట బిగించి పాముబుసల్లాంటి ధ్వని,
వేడిగాలి వస్తున్నవైపుకు తిరిగాడు. అతడి
కళ్లకు చెట్లకిందుగా పాకి వస్తున్న పెద్ద
మూడుతలల సర్పం ఒకటి కనిపించింది.
అది నాలుకలు చాస్తూ, పెద్దగా బుసలు
కొడుతూ అతణ్ణి సమీపిస్తున్నది. వేటుకు
ఒక్కతల.... అనుకుంటూ చంద్రవర్మ కత్తి
ఎత్తాడు. అంతలోనే అడవిలోపలినుంచి
వికృతమైన కంఠస్వరంతో, అప్యాయత
ఒలికే మాటలు వినిపించినై:

“నాయనా, కాలనాగూ! ఆ మానవృణ్ణి
చంపకు. కష్టాలలో దిక్కు తెలీక మన

దగ్గరకు వచ్చినవాడు. అతిథి సమానుడు. ఊమంగా నా దగ్గరకు తీసుకురా!”

ఆ మాటలు వింటూనే మూడుతలల కాలసర్పం, చంద్రవర్మకు అంత ఎడంలో అగిపోయింది. అడవిలోని చెట్లన్నీ నిశ్శబ్దంగా వూరుకున్నవి. గాలి స్తంభించిపోయింది. చంద్రవర్మ ఆశ్చర్యంగా సర్పంకేసి చూశాడు.

కాలసర్పం తనను అనుసరించమన్న సూచనగా మూడుతలలనూ ఒకసారి చంద్రవర్మకేసి అడించి, అడవిలోకి బయలుదేరింది. చంద్రవర్మకు మార్గాంతరం కనిపించలేదు. ఈ అడవి ప్రాంతాన్నంతా తమ మంత్రబలంతో ఎవరో వశపరుచుకుని

వున్నారు. ఆ గొంతు ఆ వ్యక్తిదే. తను ఆ మూడుతలల సర్పాన్ని అనుసరించి వెళ్లక తప్పదు. పారిపోవటానికి ప్రయత్నిస్తే తనకు యీ నిమిషానే చావు మూడుతుంది.

చంద్రవర్మ యిలా అలోచిస్తూ, కత్తిని మరింత గట్టిగా గుప్పెట బిగించిపట్టుకుని కాలసర్పాన్ని అనుసరించి నడవసాగాడు. కొంతదూరం వెళ్లేసరికి ఎదురుగా చెట్ల మధ్య, గద్దతలా, రెక్కల్లా—సింహశరీరంతో వున్న ఒకపెద్ద వికృతాకారం కనిపించింది. సర్పం దాని ముందుకు వెళ్లి అగి, మూడుతలలనూ ఒకసారి వంచి పెద్దగా బుసకొట్టింది. మరుక్షణం ఆ వికృతాకారం నిలువునా రెండుగా చీలి పక్కలకు పడి పోయింది. వెంటనే శిథిలావస్థలో వున్న ఒక గృహం, దాని వాకిట తెల్లని జుట్టుతో, ముడతలు పడిన శరీరంతో నడుం వంగివున్న ఒక స్త్రీ చంద్రవర్మకు కనిపించారు.

చంద్రవర్మకు నోట మాట రాలేదు. ఆ స్త్రీని చూస్తూనే, యీమె పిశాచా, మానవ స్త్రీయూ అనుకున్నాడు. అంతలో ఆ స్త్రీ చేతిలో వున్న కర్రను భూమిమీద రెండు మూడుసార్లు గట్టిగా కొట్టి, “కాలనాగూ, యిక నువ్వు పోవచ్చును,” అంటూ చంద్రవర్మకేసి తిరిగి, “రా, నాయనా! ఇంట్లోకి రా.

నీకోసం ఎంత కాలంగా ఎదురుచూస్తున్నాను,” అన్నది ఆప్యాయంగా.

“నా కోసమా?” అన్నాడు చంద్రవర్మ ఆశ్చర్యపడుతూ.

“అవును, నాయనా, నీకోసమే! నేను నీకు చేయవలసిన సహాయమూ, నువ్వు నాకు చేయవలసిన సహాయమూ చాలా వుంది” అన్నది ఆ స్త్రీ.

ఆ మాటలతో ఆమె మానవస్థియే అనీ, మాంత్రికురాలనీ చంద్రవర్మ గ్రహించాడు.

“నే నెవరినో నీకెలా తెలుసు? నీ పేరేమిటి?” అంటూ చంద్రవర్మ ఆ స్త్రీకేసి నడిచాడు.

“నాపేరు కాపాలిని. నేను నీకేమీ హాని చేయబోవటంలేదు గనక, ఆ కత్తిని ఒరలో దాచవచ్చును. ఒకవేళ నేను బుద్ధి మార్చుకుని నీకు హాని చేయదలిస్తే, ఆ కత్తి నీ కెందుకూ వుపయోగపడదు. నువ్వు అడవిని ప్రవేశిస్తున్నే, నా కత్తిని చూశావు గదా? నోరూ వాయీ లేని చెట్టుచేమలతో మాట్లాడించాను. అవే నీదారిని అడ్డగించినవికూడా,” అన్నది కాపాలిని.

చంద్రవర్మ ఆ పరిస్థితుల్లో తను నిస్సహాయుణ్ణి గ్రహించాడు. అతడు కత్తిని ఒరలో పెడుతూ, “కాపాలిని, నేను రాజ్యాన్నీ, స్నేహితులనూకూడా కోల్పోయి

ఈ అడవిప్రాంతాలచేరిన నిర్భాగ్యుణ్ణి. నేను నీ కెలాంటి హాని తలపెట్టబోవటంలేదు. నువ్వుకూడా నాకు ఎలాంటి హాని చేయవని నమ్మవచ్చునా?" అన్నాడు.

"నేను నీకు హాని తలపెట్టడమా?" అంటూ కాపాలిని ఆశ్చర్యంగా చంద్రవర్మ కేసి చూసి, "చంద్రవర్మా! నేను నా చాత నైన విధంగా నీకు సహాయం చేయదలిచాను. కాని, ఆ సహాయం చేసేముందు, నువ్వు నాకోక సహాయం చేయవలసి వుంటుంది," అన్నది.

తనను పేరుతో కాపాలిని సంబోధించటం తోనే, చంద్రవర్మకు ఆ మాంత్రికురాలి

శక్తిసామర్థ్యాలమీద నమ్మకం కుదిరింది. బహుశా, ఆమెకు తననుగురించి సర్వం తెలిసివుంటుంది. ఇప్పుడు వీరపురంలో ఏమి జరుగుతున్నదో, తన సేనాని ధీరమల్లుడూ, నుబాహుడూ ఏమయ్యారోకూడా ఆమె చెప్పగలగవచ్చు!

చంద్రవర్మ నిర్భయంగా కాపాలినిని సమీపించాడు. ఆమె అతణ్ణి ఎంతో గౌరవంగా ఇంటిలోపలికి తీసుకుపోయింది. ఇంటిగోడలకు అనేక జంతువుల తలలూ, మానవ కపాలాలూ వేలాడతున్నవి. గోడలో పెద్ద గవాక్షం వున్నచోట వింతగా తయారు చేసిన ఒక బల్లమీద పెద్ద గాజుగోళం ఒకటి తళతళ మెరుస్తున్నది.

కాపాలిని, చంద్రవర్మకు గాజుగోళం వున్న బల్లపక్కగా ఒక మెత్తను చూపిస్తూ, "వర్మా, అక్కడ కూర్చో. నువ్వు నిజంగా నదిలో మునిగిపోకుండా బతికి బయటపడటం నా అదృష్టమే అనుకుంటున్నాను. నేను సాధించవలసిన ఒక కార్యం అయితే నీవల్లనే కావాలి, లేకపోతే మరెవ్వరివల్లా కాదు," అన్నది కాపాలిని.

చంద్రవర్మ గాజుగోళం పక్కగా మెత్త మీద కూర్చుంటూ, "కాపాలిని, యీ గోళం చాలా వింతగా వున్నది. ఇలాంటివాటి వుప

చంద్రమామ

యోగాన్ని గురించి నేను కొంత వినివున్నాను. ఇందులో మనం మనుష్యుల భూత భవిష్యద్వర్తమానాలను చూడవచ్చునా?" అని ప్రశ్నించాడు.

చంద్రవర్మ ప్రశ్న వింటూనే కాపాలిని నిస్పృహగా నిట్టూర్చి. "నాయనా, చంద్రవర్మా! నువ్వనుకుంటున్నట్టు, యీ గాజు గోళం నిజంగా భవిష్యత్తులో జరగబోయే దాన్నికూడా చూపించగలిగితే, నేను యింత నిరాశ పడవలసిన అవసరంలేదు. ఈ గోళం భూతవర్తమానాలను మాత్రమే చూపగలుగుతుంది. ఆ కారణంవల్లనే నేను ఒకానొక కష్టసాధ్యమయిన కార్యం సాధించేందుకు నీ సహాయం కోరుతున్నాను," అన్నది.

"ఆ కార్యం అంత కష్టసాధ్యమా?" అన్నాడు చంద్రవర్మ.

"అవును కష్టసాధ్యమే; అసాధ్యం మాత్రంకాదు. ఇక్కడికి నూరుయోజనాల దూరంలో శంఖుడు అనబడే ఒకానొక మాంత్రికుడున్నాడు. నువ్వు అతడి మంత్ర గృహంలో జొరబడి, నాకోసం ఒకానొక వస్తువును సంగ్రహించి తెవలసివుంటుంది. ఆ వస్తువుగాని లభ్యమయితే, నేను మరొక వెయ్యేళ్ల కాలం యశోవ్వనారోగ్యాలతో నుఖంగా జీవిస్తాను. లేకపోతే..."

కాపాలిని మాట ముగించకుండానే, వెక్కిరించి ఏడుస్తూ; కన్నీళ్లను తుడుచుకోసాగింది. చంద్రవర్మకు ఆ నిమిషంలో ఆమెమీద ఎక్కడలేని జాలీ కలిగింది. ఈ మంత్రగత్తె, తనను మోసంచేసి హతమార్చాలని చూస్తున్నదేమో అన్న సంశయం అంత వరకూ అతడి మనసులో ఏమైనా వుంటే, అది కాస్తా ఆమె దుఃఖాన్ని చూస్తూనే మాయమయింది.

"కాపాలిని, నేను నీకు నా కాయశక్తుల సహాయంచేస్తాను. కాని, ముందుగా నీవు నాకు ఒక చిన్న వుపకారం చేయాలి. నా వీరపురనగరం యిప్పుడెలా వున్నది? నా

సేనాని ధీరమల్లుడూ, నా సేవకుడు సుబా
హుడూ, బతికే వున్నారా? ఆ వృత్తాంతం,
యీ గాజుగోళంలో చూసి చెప్పగలవా?"
అని అడిగాడు చంద్రవర్మ.

కాపాలిని చిరునవ్వుతో లేచి గోడకు
తగిలించివున్న ఒక పాడవాటి మానవాస్థి
కను తీసుకుని గాజుగోళాన్ని సమీపించి,
ఏదో మంత్రం చదువుతూ దానిని తాకి,
"ఇదిగో, నీ వీరపురనగరం!" అన్నది.

భగభగమనే మంటలతో, ఆకాశం ఎత్తు
లేచిన పాగలతో, వీధులవెంట దారీ తెన్నూ
లేకుండా హహాకారాలు చేస్తూ పరిగెత్తే
పౌరులతో ప్రత్యక్షమైన వీరపురనగరాన్ని
చూస్తూనే, చంద్రవర్మ విశ్రాంతంగా అరిచి,
కళ్లు మూసుకుంటూ, "కాపాలిని! ఇక
చాలు, ఆ దృశ్యం చూడలేను," అన్నాడు
బిగ్గరగా. కాపాలిని మానవాస్థికతో గోళాన్ని
తాకిన మరుక్షణం ఆ భీతి కొల్పే దృశ్యం
అవ్యక్తమైంది. "ఇదుగో, నీ సేనాని ధీర

మల్లుడు!" అంటూ కాపాలిని మానవాస్థి
కతో మరోసారి గాజుగోళాన్ని తాకింది.

చంద్రవర్మ కళ్లు తెరిచి గోళంకేసి
ఆదుర్దాగా చూశాడు. గుట్టలు పుట్టలు, పెద్ద
పెద్ద కొండలు.... సేనాని ధీరమల్లుడు! తన
అశ్వకులతో వేగంగా పోతున్నాడు. అతణ్ణి
అన్ని వైపులనుంచి చుట్టుముట్టుతూ సర్ప
కేతుడి బలగం సమీపిస్తున్నది. ధీరమల్లుడు
తన గుర్రాన్ని నిలువరించి, తన అనుచరుల
కేసి తిరిగి ఏదో చెప్పి, కత్తి దూసి శత్రువు
లకు ఎదురుగా తన గుర్రాన్ని దూకించాడు.

"ఇది యివ్వాలే ఉదయం జరిగింది. ఆ
తరవాత ధీరమల్లుడేమయిందీ నువ్వు
చూడటం మంచిది కాదు," అంటూ
కాపాలిని తన చేతగల మానవాస్థికతో గాజు
గోళాన్ని తాకింది. వెంటనే ఆ దృశ్యం
మాయమయింది.

చంద్రవర్మ నిర్విణ్ణుడై గాజుగోళంకేసి
చూస్తూ వుండిపోయాడు. (ఇంకా వుంది)

రాజ ధర్మం

పూర్వం ఒక ధర్మనిరతుడైన రాజుండేవాడు. ఒకనాటి రాత్రి ఆయనకు ఆరుబయలులో మంట కనిపించింది. ఆయన దగ్గరికి వెళ్లి చూసేసరికి ఒక పేదస్త్రీ పొయ్యిమీద చట్టిలో నీరు కాయటం కనిపించింది. నమీవంలోనే బక్కచిక్కన పిల్లలిద్దరున్నారు.

“ఎవరు నువ్వు? ఈ రాత్రివేళ నీరు కాస్తున్నావెందుకు?” అని రాజు ఆ స్త్రీని అడిగాడు.

“ఏం చేసేది, నాయనా? చలికాలం. నా బిడ్డలకు ఇంత గంజి అయినా లేదు. అందు చేత వాళ్లకు తాగించటానికి నీరు కాస్తున్నాను. ఈ దేశం ఏలే రాజును చిత్రగుప్తుడు మా కష్టాలను గురించి సంజాయిషీ అడగడా?” అన్నదామె.

“నువ్వు నీ పిల్లలూ వడే కష్టాలు రాజుకు ఎలా తెలియాలి?” అన్నాడు రాజు.

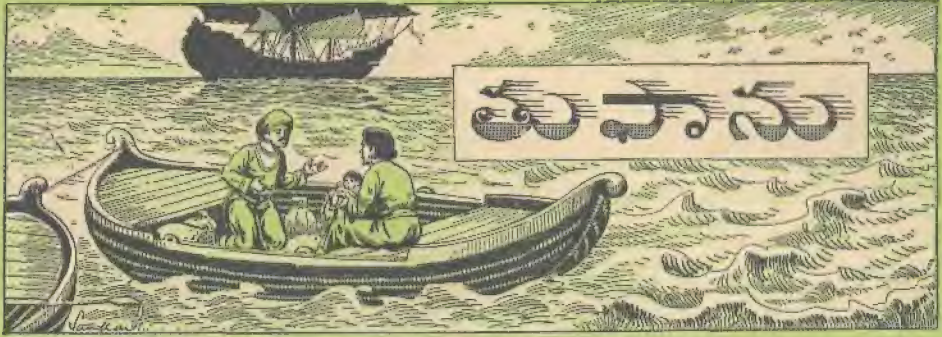
“అంత తెలుసుకోలేనివాడు రాజెందుకు కావాలి?” అన్నదామె.

రాజు మారు మాటాడక తనవెంట ఉన్న నౌకరుతోనూ ఇంటికి వచ్చి, ఒక బియ్యం మూట తెప్పించి, నౌకరుతో, “ఒరే, దీన్ని నా నెత్తిమీదికి ఎత్తు, ఆ పేదరాలికి ఇచ్చి వడ్డాం!” అన్నాడు.

“నేను మోసుకొస్తాను, మహారాజా!” అన్నాడు నౌకరు.

“రేపు నా పాపాలన్నిటినీకూడా నువ్వే మోస్తావుట్రా?” అని రాజు నౌకరును అడిగాడు.

పూర్వం నాగపట్టణానికి ఉదయవర్మ అనే సామంతరాజు పాలకుడుగా ఉండేవాడు. ఆయనకు మంత్రశాస్త్రంలో చాలా అసక్తి. గొప్ప మాంత్రికుడు కావాలనే ఉద్దేశంతో ఉదయవర్మ అనేక భాషలలో రచించిన మంత్ర గ్రంథాలను అస్తమానమూ చదువుతూ ఉండేవాడు.

ఉదయవర్మ తమ్ముడు శూరవర్మ. అన్నగారు తన చదువులో మునిగి తేలుతూ ఉండటంచేత రాజ్యభారమంతా ఈ శూరవర్మే చూస్తూ, రాజుగారికి ఉండవలసిన లాంఛనాలన్నీ జరిపించుకుంటూ ఉండేవాడు.

కొంతకాలం గడిచాక శూరవర్మకు దురాశ పుట్టుకొచ్చింది. అందుచేత తన అన్నగారిని, మూడేళ్ళ వయసు గల ఆయన కుమార్తె చంద్రసేననూ ఎలాగైనా చంపించి తానే రాజవుదామని శూరవర్మ

అలోచించాడు. ఈ కుట్ర సఫలం కావటానికి జయపాలుడనే చాళుక్యరాజు శూరవర్మకు సహాయపడ్డాడు.

అయితే ఉదయవర్మను చంపేయటం అంత తేలిక పని కాదు. నాగపట్టణ ప్రజలకు ఆయనపైన చాలా ఆభిమానం. శూరవర్మ రాజ్యలోభంచేత ఆయనను చంపించి నట్టు తెలిస్తే వారు శూరవర్మను బతికి ఉండనివ్వరు.

అందుచేత తన అనుచరులలో ధీర సింహుడనేవాణ్ణి పిలిచి శూరవర్మ ఆయనతో, "నా అన్ననూ, ఆయన కుమార్తెనూ సడిసముద్రంలో వదిలిపెట్టిరా. వారిని ఒక నౌకలో తీసుకుపోయి, సముద్ర మధ్యంలో చుక్కానీ తెరచాపా లేని చిన్న తెప్పలోకి ఎక్కించి తిరిగి రా!" అని చెప్పాడు.

అలా చేస్తే ఉదయవర్మా, చంద్రసేనా సముద్రంలో తుఫాను వచ్చి మునిగి పోవ

టమో, తిండికిలేక మాడి చావటమో జరుగుతుందని శూరవర్మ ఆశించాడు. కాని ధీరసింహుడి హృదయం మంచిది. అందుచేత ఆయన తన యజమాని చెప్పిన ప్రకారం ఉదయవర్మనూ, ఆయన కుమార్తెనూ నడిసముద్రంమీద తెప్పలో దించేటప్పుడు ఆ తెప్పలో వారిద్దరికీ చాలా రోజులపాటు సరిపడే ఆహారమూ, ఉదయవర్మ ఎప్పుడూ చదివే గ్రంథాలూ భద్రంచేసి పెట్టాడు.

ధీరసింహుడి ధర్మాన ఆ తండ్రి కూతుళ్లు దిక్కులేని చావు చావక, కొద్ది రోజులకు ఒక నిర్జనమైన లంకను చేరుకున్నారు.

ఇది ఒక చిత్రమైన లంక. ఒకప్పుడి లంకలో ఒక మంత్రగత్తె అయిన రాక్షసి ఉండేది. ఆ రాక్షసి తన మంత్రశక్తిచేత అనేక భూతాలనూ పిశాచాలనూ లోబరుచుకుని, వాటిచేత వెట్టిచాకిరి చేయించుకునేది. తాను చెప్పినట్టు వినని ఎన్నో పిశాచాలను ఆ రాక్షసి ఆ లంకలో ఉన్న చెట్లలో బంధించేసింది. ఉదయవర్మ ఆ లంకను చేరటానికి కొద్దిరోజుల క్రితమే ఆ రాక్షసి చనిపోయింది. ఆమె కొడుకు మందుడనేవాడు దిక్కులేని పక్షి అయిపోయి, ఒంటరిగా ఆ లంకలో తిరుగుతూ వచ్చాడు. ఉదయవర్మ లంకలో అడుగుపెడుతూనే తన మంత్రశక్తి

చేత అప్పటివరకూ చెట్లలో బంధించబడి ఉన్న పిశాచాలన్నిటికీ విముక్తి ఇచ్చాడు. ఆ పిశాచాలకు నాయకుడైన ఇల్వలుడనే వాడు మాత్రం ఉదయవర్మకు అన్నివిధాలా తోడ్పడుతూ ఆ లంకలోనే ఉండిపోయాడు.

తరువాత ఉదయవర్మకు మందుడు దొరికాడు. వాడు చూడటానికి కొండముచ్చు కన్నకూడా వికారంగా ఉండేవాడు, అమిత సోమరి. ఉదయవర్మ వాణ్ణి తెచ్చి తన వెంట ఉంచుకుని కొద్దిరోజుల్లోనే వాడికి మాట్లాడటం నేర్పాడు. ఆయన ఒక గుహలో తన నివాసం ఏర్పరచుకుని అందులో గదులలాటివి నిర్మించుకున్నాడు.

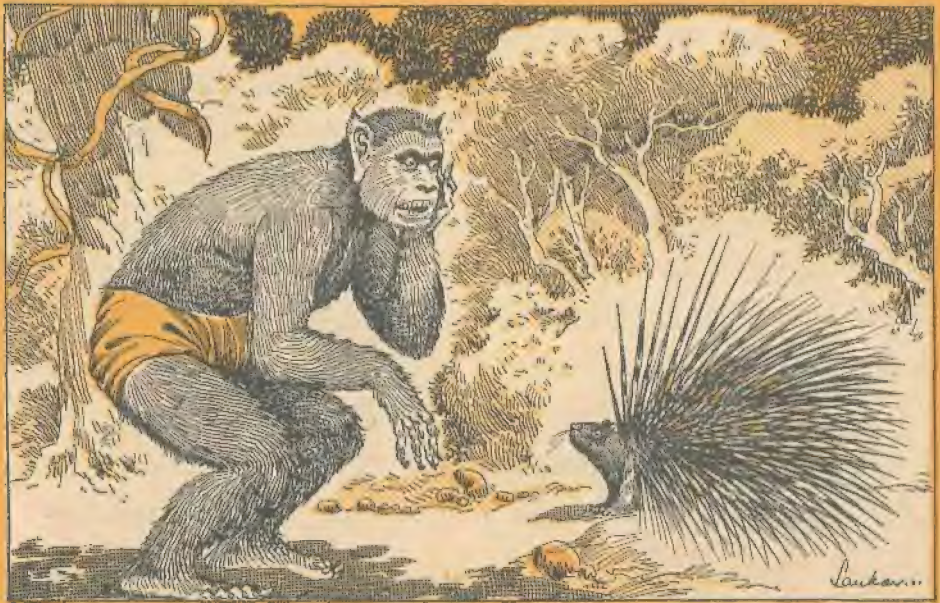
ఉదయవర్మకోసరం కత్తెలు తీసుకు రావటమూ, ఇతర బండపనులు చెయ్యటమూ మందుడి వంతు. అయితే వాడు చాలా సోమరిపోతు గనక, వాణ్ణి అదిలించి, బెదిరించి చెప్పిన పనులు చేయించటం ఇల్వలుడి వంతు.

మందుణ్ణి విడిపించటం ఇల్వలుడికి చాలా సరదా. ఇల్వలుడు పిశాచం కావటంచేత ఉదయవర్మకు తప్ప మరెవరికీ మామూలుగా కనిపించేవాడు కాదు. మందుడు పనికి బద్ధకించినప్పుడు ఇల్వలుడు అదృశ్యంగా ఉండి వాణ్ణి గిల్లేవాడు. లేదా బురదలోకి తోసేవాడు, లేదా ముళ్ల

పంది రూపంలో ప్రత్యక్షమై, మీదికి పరిగెత్తుకువచ్చి బెదరగొట్టేవాడు.

ఇలా అనేక సంవత్సరాలు గడిచాయి. చంద్రసేన పెరిగి పెద్దదయింది. ఇప్పుడు ఆమెఅందం వర్ణనాతీతం, కాని అది అడవిన గాచిన వెన్నెలే. ఎందుచేతనంటే ఆమె తన తండ్రిని తప్ప మరొక సరమానవుణ్ణి చూసి ఎరగదు. ఆమెకు తండ్రి గురువుగా ఉండి నేర్చుకోవలసిన చదువంతా నేర్పాడు.

ఈలోపుగా ఉదయవర్మకూడా గొప్ప మంత్రవేత్తగా తయారయ్యాడు. ఇల్వలుడి సహాయంతో ఆయన పంచభూతాలపైనా అంతులేని పెత్తనం సంపాదించుకున్నాడు.

ఒకనాడాయన సముద్రంపైన పెద్ద తుఫాను పుట్టించాడు. ఆ తుఫానులో చిక్కుకుని ఒక ఓడ కొట్టుకుంటూ ఉండటం తండ్రి కూతుళ్లు చూశారు. ఆ తుఫాను పుట్టించినది తన తండ్రేనని తెలిసి చంద్రసేన, “నాన్నా, పాపం, ఆ పడవలో ఉన్నవాళ్లను సముద్రంలో ముంచేస్తావా?” అన్నది.

ఉదయవర్మ తన కుమార్తెకు తన కథ యావత్తు చెప్పి, “అమ్మా, ఆ పడవలో మీ వినతండ్రి, చాళుక్యరాజుజయపాలుడూ, అతని కొడుకు జయకేతుడూ, మనని నడి సముద్రంలో వదిలిపెట్టిన ధీరసింహుడూ ఇంకా ఇతరులూ ఉన్నారు. వారిని ఇక్క-

డికి రప్పించటానికే ఈ తుఫాను పుట్టించాను. భయపడకు, వారెవ్వరికి ప్రాణహాని కలగదు; వారి ఓడకుకూడా ఏ అపాయమూ రానివ్వను,” అన్నాడు.

తరవాత ఇల్లులుడు వచ్చి, ఉదయ వర్మతో “దొరా, అంతా మీరు చెప్పినట్లుగానే చేశాం. ఓడలోవారంతా తలా ఒక దారి అయి లంక చేరుకున్నారు. ఎవరి మటుకువారు తాముతప్ప మిగిలిన అందరూ సముద్రంలో ముణిగిపోయా రనే అనుకుంటున్నారు. ఓడ రేవులో సురక్షితంగా ఉన్నది. అయితే దాన్ని ఎవరికి కనపడకుండా ఒకచోట దాచాం,” అన్నాడు.

“ఇంకా జరగవలసినవని కొద్దిగా ఉంది. అది కాగానే నీకు పూర్తిస్వేచ్ఛ ఇచ్చేస్తాను. ముందు జయకేతుడున్న చోటికి వెళ్లి వాణ్ణి ఇక్కడికి తీసుకురా!” అన్నాడు ఉదయవర్మ.

ఇల్వలుడు జయకేతుడున్న చోటికి వెళ్లాడు. చాళుక్యరాజు కొడుకైన జయకేతుడు ఎంతో విచారంతో ఒకచోట కూచుని, తనవారంతా సముద్రంపాలైనందుకూ, తాను వచ్చి ఒంటరిగా ఒక నిర్జనమైన లంకలో పడినందుకూ చింతిస్తున్నాడు. ఆ సమయంలో అతనికి ఒక పాట వినిపించింది. అది ఇల్వలుడి పాట.

జయకేతుడా పాట విని వెనక్కు తిరిగి చూశాడు. అతనికి మనిషి ఎవరూ కనిపించలేదు. అందుచేత అతను లేచి పాట వినిపించే దిక్కుగా నడిచివచ్చి చంద్రసేనను చూసి నిర్భాంతపోయాడు. అతని కళ్ళ కామె మనిషిగా కనిపించలేదు, దేవతగా తోచింది.

“ఈ లంకను పరిపాలించే దేవతా, నన్ను అనుగ్రహించు!” అన్నాడు జయకేతుడు సమస్కరిస్తూ.

“అయ్యా, నేను దేవతను కాను, మామూలు మనిషినే!” అంటూ చంద్రసేన తన కథను ఆ యువకుడికి చెప్పబోయేటంతలో ఉదయవర్మ అడ్డుతగిలి కోపం నటిస్తూ, “ఎవడవోయి నీవు? వేగులవాడి లాగున్నావే? నావెంట రా, నిన్ను నిర్బంధంలో ఉంచి, నీచేత వెట్టిచాకిరి చేయిస్తాను,” అన్నాడు.

“ముందు నన్ను గెలిచి తరవాత నా చేత వెట్టి చేయించుకోండి!” అంటూ జయకేతుడు కత్తి దూసి చెయ్యి పైకెత్తాడు. ఇంతలో ఉదయవర్మ తన మంత్రదండం అడించేసరికి జయకేతుడు ఎత్తిన చెయ్యి ఎత్తినట్టుగానే ఉండిపోయింది.

“ఆ కుర్రవాడిపైన పృథాగా ఎందుకాగ్రహిస్తావు, నాన్నా? అతను ఏమీ ద్రోహం

చెయ్యలేదు, చేసేవాడిలాగాకూడా కనిపించటంలేదు. అతనికి నేను పూచీగా ఉంటాను!” అన్నది చంద్రసేన తండ్రితో.

“కుర్రవాడు ఎర్రగా బుర్రగా ఉన్నాడని భ్రమపడ్డట్టున్నావు. ఇంతకన్న ప్రపంచంలో చాలా అందగాళ్లున్నారు. నీకివిషయాలు తెలియవు, ఊరుకో!” అన్నాడు తండ్రి.

“ఇంతకన్న అందమైన వాళ్లుంటే ఉండనీ వాళ్లతో నాకేం పని?” అన్నది చంద్రసేన.

అసలు రహస్యమేమంటే చంద్రసేనకు జయకేతుడిపైన తొలిచూపుతోనే ప్రేమ పుట్టుకొచ్చింది. ఆమె బుద్ధి తెలిసినాక చూసిన రెండవ మనిషి ఈ జయకేతుడే. అతన్ని చూసేవరకూ చంద్రసేన అందరూ తన తండ్రిలాగే ఉంటారనీ, అందరి ముఖాలూ కర్కశంగా ఉంటాయనీ, అందరికీ జీబురుగడ్డాలుంటాయనీ అనుకునేది. అందుచేత ఆమెకళ్లకు జయకేతుడు నవమన్మధుడిలాగా కనిపించాడు.

జయకేతుడు ఎంతోమంది అందగత్తెలను చూసినవాడై ఉండకూడా చంద్రసేనను చూడగానే ప్రేమించాడు. అంత అందగత్తెను అతను ఎన్నడూ చూసి ఉండలేదు. జయకేతుడూ, తన కుమార్తె ఒకరినొకరు

ప్రేమించాలనే ఉదయవర్మ ఉద్దేశంకూడా. అయితే ఆ ప్రేమను పరీక్షించే ఉద్దేశంతో ఆయన తన మంత్రశక్తిచేత జయకేతుణ్ణి వశుణ్ణి చేసుకుని, అతనికి దుంగలు పోగు వేసే బరువైన పనిపెట్టాడు.

రాజుకొడుకై పుట్టి నాజాకుగా పెరిగిన జయకేతుడికి ఈ పని చాలా భారంగా తోచింది. అతను వేగంగా దుంగలను పోగు వెయ్యలేకపోయాడు. అందుకు తగ్గట్టుగానే చంద్రసేన అతను పనిచేసే చోటికి వచ్చి, “మా నాన్న చదువులో నిమగ్నుడై ఉన్నాడు. అంతగా కష్టపడకు. పని నింపాదిగా చెయ్యి!” అన్నది.

“అయ్యో, వేగంగా చేస్తేనే తెమలని ఈ పని మెల్లిగా చేస్తే ఎప్పటికీ కాను?” అన్నాడు జయకేతుడు.

“కాస్సేపు నువు విశ్రాంతి తీసుకో! నీ బదులు నేను దుంగలు చేరవేస్తాను!” అన్నది చంద్రసేన.

చంద్రసేన రావటంవల్ల పని పాడయింది. ఇద్దరూ కూచుని కబుర్లాడసాగారు. మొదట జయకేతుడు ఆమె పేరడిగాడు. తండ్రి అంక్ష పెట్టినప్పటికీ ఆమె అతనికి తన పేరు చెప్పింది. తరవాత అతను ఆమెతో, “నేను చాళుక్యరాజు కొడుకును. నాకు పట్టాభిషేకం కాగానే నిన్ను నా రాణిని చేసుకుంటాను.

ఎందుకంటే నీకంటే సౌందర్యవతి ప్రపంచంలో ఎక్కడా లేదు,” అన్నాడు.

“నేను నిన్నూ, మా నాన్ననూ తప్ప మరెవరినీ ఎరగను. అయినా నాకు నిన్ను తప్ప ఇంకెవరినీ పెళ్ళాడాలని లేదు,” అన్నది చంద్రసేన.

వీరిద్దరి సంభాషణ చాటునుంచి ఉదయ వర్మ విని తృప్తిపడ్డాడు. ఆయన వారి ఎదటికి వచ్చి, “మీ మాటలన్నీ విన్నాను. భయపడకండి, మీకిద్దరికీ నిజంగా ఒకరిపై ఒకరికి ప్రేమ ఉన్నదని నాకు సమ్మకం కుదిరింది. అందుచేత మీ పెళ్ళికి నేను అభ్యంతరం చెప్పను,” అంటూ ఆయన అవతలికి వెళ్ళాడు.

తరవాత ఆయన ఇల్వలుణ్ణి పిలిచి, “నా తమ్ముడూ, జయపాలుడూ ఎక్కడ ఉన్నారు?” అని అడిగాడు.

“దొరా, నేను నా మాయతో వాళ్ళని బాగా హడలగొట్టాను. లంక అంతా తిరిగి అలసిపోయి అకలికి మాడుతూ ఒకచోట కూచునేసరికి ఆహారం వారి ఎదట కనపడే లాగా చేశాను వాళ్ళు ఆత్రంగా తినటానికి ముందుకు వచ్చేసరికి ఆహారం మాయమయింది. నేను ఒక పెద్ద పక్షిరూపంలో ప్రత్యక్షమై, ‘మీరు పాపాత్ములు! ఏ పాపమూ

ఎరగని ఉదయవర్మనూ, ముక్కువచ్చ
 లారని ముద్దుకుమారైనూ సముద్రంలోకి
 తోసిన కిరాతకులు!” అని అరిచాను. నా
 మాటలు వినగానే ఆ ఇద్దరూ బావురుమని
 ఏడిచి, తాము చేసిన పాడుపనికి ఎంతో
 తిట్టుకున్నారు. వారు నిజంగా పశ్చాత్తాప
 పడుతున్నారు, దొరా. వారిని ఇంకా శిక్షిం
 చటం ధర్మంకాదు,” అన్నాడు ఇల్వలుడు.

ఉదయవర్మ నవ్వి, “విశాచానివైన నీకే
 వాళ్ళపై బాలి గలిగితే అంతఃకరణ గల
 మనిషినిన నేను వారిని బాధిస్తానా? వారిని
 వెంటనే ఇక్కడికి చేర్చు!” అన్నాడు
 ఇల్వలుడితో.

జయకేతుడిలాగే ఇల్వలుడి సంగీతం విని
 శూరవర్మా, జయపాలుడూ, ధీరసింహుడూ
 అది వినిపించే దిక్కుగా నడిచి ఉదయ
 వర్మ ఉన్న చోటికి వచ్చారు.

వారిలో ఒక్కరుకూడా తమ ఎదట
 వున్నది ఉదయవర్మ అని గుర్తించలేదు.

ఉదయవర్మ ధీరసింహుణ్ణి సమీపించి
 అలింగనం చేసుకుని తాను ఫలానా అని
 చెప్పకుని, “నీ దయవల్లనే నేను ప్రాణాలు
 దక్కి బతికి ఇక్కడికి చేరుకున్నాను,”
 అన్నాడు. ఆయన ఉదయవర్మ అని తెలియ
 గానే శూరవర్మా, జయపాలుడూ ఆయన
 కాళ్ళపై పడి క్షమాపణ వేడారు.

“మీరు విచారించకండి. వశ్యాత్వాపం అన్ని తప్పులనూ సరిచేస్తుంది. ఇన్నేళ్ళు ఈ నిర్దనమైన లంకలో గడిపినందుకు నాకు పరిహారం జరగబోతున్నది. నా కుమార్తె నీ కుమారుణ్ణి పెళ్ళాడబోతున్నది,” అన్నాడు ఉదయవర్మ జయపాలుడితో.

“నా కుమారుడా? జయకేతుడు చనిపో లేదా? బతికి ఉన్నాడా? ఏడి వాడు? ఎంత అదృష్టం!” అన్నాడు జయపాలుడు ఆనందోద్రేకంతో.

“రండి చూపిస్తాను!” అంటూ ఉదయ వర్మ తన అతిథులను తన గుహకు తీసుకు పోయి, అక్కడ చదరంగం అడుకుంటున్న చంద్రసేననూ, జయకేతుణ్ణి చూపాడు. తన తండ్రి బతికిఉండటం చూసి జయ కేతుడుకూడా పరమానందం చెందాడు.

“చాలా కష్టాలు గట్టెక్కాయి. కాని మనం ఈ నిర్దనప్రదేశం వదిలి మన దేశానికి వెళ్ళిపోవటానికి ఓడా, కళాసులూ లేక

పోవటం ఒక్కటే పెద్ద లోపం!” అన్నాడు జయపాల మహారాజు.

“మీ ఓడకు ఏ ప్రమాదమూ జరగలేదు. కళాసులందరూ అందులోనే ఉన్నారు. మీ రెప్పుడు తలుచుకుంటే అప్పుడే ప్రయాణమై పోవచ్చు,” అన్నాడు ఉదయవర్మ.

“అయితే అందరమూ కలిసే పోదాం! ఆలస్యం దేనికి?” అన్నాడు జయపాలుడు.

ఉదయవర్మ ఇల్వలుడికి స్వేచ్ఛ ఇస్తూ, “నీ విశాలతో సహా నీ యిష్టంవచ్చిన చోటికి వెళ్ళిపోవచ్చు,” అని చెప్పేశాడు; తన మంత్ర గ్రంథాలను ఆ లంకలోనే ఒకచోట పాతిపెట్టేసి, ప్రయాణమయ్యాడు.

కొద్దిరోజులకు వారు స్వదేశం చేరుకున్నారు. నాగపట్టణానికి ఉదయవర్మ మళ్ళీ రాజయ్యాడు. తరవాత కొద్దిరోజులకే చాళుక్య రాజ్య సంహారంపైన జయకేతుడు కూచున్నాడు. చంద్రసేనకూ, అతనికి మహా వైభవంగా పెళ్ళి జరిగింది.

అభిప్రాయం

పని పడినప్పుడు - తన మతి సెడక
అనువుగా నెరవేర్చు-కొనువాడు ఘనుడు.
అందుల కొక కథ - పొందించి చెప్పి
మందుల తెలివైన - మనుజుల జేయ
ఆ విష్ణుశర్మ, రా-జాత్మజుల్ విసగ
ఈ విధంబున జెప్పె - నిది కథాక్రమము.

* * *

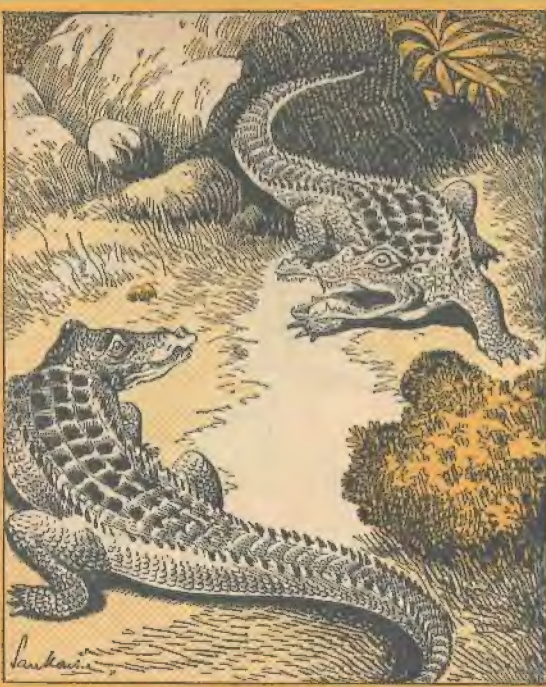
మును సముద్ర ప్రాంత-ముల నిల్చియుండె
ఘనము నేరేడు వృక్షము సుందరమ్ము
విరగాయు నెప్పుడా - వృక్షము పండ్ల
ఫరిరావు దానికి - స్వర్గ వృక్షములు
పనియించు దానిపై - వానర మొక్కటి
పసిడిబొమ్మనెలంత - పలుకు దోడుగను.
ఒక తరి మొసలి నీ-డుకు వచ్చి నిల్చె
ఇకిలించి కోతి దా-నికి పండ్లు రాల్చె.
“అతిథివై వచ్చితి - పండుకో పండ్లు
అతిపక్వములు మధు-రాంతరమ్ములును.”
మొసలి ఆ ఘాటతో - మోదమ్ము నంది

సనిగల పండ్లతో - సన్నిత్రుడయ్యె.
అనాటనుండి వా - రత్యంత మైత్రి
పూని చరించుచు - పొదలుచున్నారు.
ఎన్నెన్ని సంగతు - లెన్ని శాస్త్రాలు
ఎన్ని నీతులు చర్చ - లన్నవే రోజు.
పగలెల్ల అవి గోష్ఠి - పాటించుచుండు
పగలెల్ల మాని సం-బరముతో నేగు.

కోతి రాల్చినయట్టి - కొమరైన పండ్లు
నాతికై మొసలి ది-నము గనిపావు.
ఇటులుండ నొకనా డ-దే రీతి మొసలి
బట్టువైన పండ్లను - పట్టుకపోయి
తన సతికిచ్చి ప్రే-మను తినుమనియె
అనె నామె ఇవి యెట్లు - లందె నీ కనుచు.
అంతట తన నేస్త-మైన వానరము
చెంతకు తా నేగు - చిరమైత్రి చెప్పె.

మొసలి:

కల డొక్క నేస్తు ర-క్తముఖుం డనంగ
లలిత మాతని యెద - లలన విమందు !

దినదిన మ్మాతని - దివ్య సన్నిధిని
వినుచుంటి నీతుల - వివిధ శాస్త్రముల
అమృత ఫలముల - నందిచ్చు నతడు
కమనీయములు వీని - కాన్క తెచ్చితిని

మొసలి భార్య :

అమృతాయమానమ్ము-లగు నీ ఫలాలు
కొమరొప్పు నిచ్చు నా - గుండె యెట్టిదియో
ఫలములకంటె నీ - చెలికాని గుండె
కలమాగి యుండునకా - తలపు జనించె.
అంత కమ్మని గుండె - నటు నిటు నమలి
ఎంతైన రుచి జూడ - నిచ్చయు పొడమె.
కొనిరమ్ము, కొనిరమ్ము - కొతి యెడంద
తనివిత్తిరగ తిందు, - తరలి పామ్మోయి

మొసలి :

హరహరా ఇది యేటి - అభిలాష. నీకు?
కరుణార్ద్రు డాతడు - పరమ మిత్రుండు
చెలికాని బలి గొను - చెన్నటుల్ గలరె?
పలుమాట లేల? ఈ-పని చేయలేను.

మొసలి భార్య :

అడిగిన నెప్పుడు కా - దనలేదు నీవు
తడవు చేయక పామ్ము - వడివడి రమ్ము.

మొసలి :

తేలేను, తేలేను, - తేలేను గుండె
ఏల యీ కోరిక - యెలనాగ నీకు?

మొసలి భార్య :

తెలిసె నీ ప్రేమలు - తెలిసె నీ మమత
చెలికాడు కాదు నీ - చెలి కల దచట.
వానరమ్మని చెప్పి, వాని - పెండ్లాము
తో, నేస్తమును కట్టి - తొలగుచున్నావు.
దానికై నీ వింత - తహతహ పడుచు
వాని పేరున పోయి - వచ్చుచున్నావు.
లేకున్న నీవెట్లు లే - దనగలవె?
కాకున్న నన్నిట్లు - కారించగలవె

మొసలి :

ఇది యేమి అన్యాయ - మిది యేమి నింద
సదయాత్ము డతడు, నా - సన్నిత్రు డతడు.

మొసలి భార్య :

కోతి నాతిని నీవు - కోరకయున్న
కోతికై నీకింత - కుతకుత యేల?

వేకువనే లేచి - వెళ్ళి ఆ గుండె
కైకొని రమ్మ నా - కడుపార తిందు.
అది తెచ్చుదాక నే - నాహార మెదియు
ఇది మొదల్ ముట్టను, - ఎదియైన కాని.
ఉపవాసమున ప్రాణ - ముజ్జగించెదను
కపిభార్యనే మెడ - కట్టుకోవయ్య.

* * *

అను భార్య మొండివట్టును చిని మొసలి
అస అడలేక మెల్లన బయల్ వెడలె.
కల్లమాటల మిశ్రు - కడతేర్చ దలచి
అల్లన వచ్చె మి-త్రావాసమునకు.

వాసరుడు :

వీమోయి మిత్రమా - ఇంత జాగయ్యె
మామూలు వేళ యే - మఱచితి వేల ?

మొసలి :

ఏమందు మిత్రమా - ఏమందునయ్య
నే మందమతి నంచు - భామ దండించె.
' పోయి తిందువు, రోజు - పోయి వచ్చెదవు?
ఆయన నొకసారి - ఆదరించితివ ?'

అని మీ వదిన చాల - అక్రోశపడియె
తన మఱిందిని నిన్ను - కొని రమ్మటంచు

వాసరుడు :

వదిన మాట పదారు - వరహాలు సేయు
పదిలమౌ మైత్రి ఆ-వగిదినే యుండు.

ఇచ్చి పుచ్చుకొనుట-యే మైత్రి యన్న
వచ్చి పోవుటలందె - పఱలు నా మైత్రి.

మొసలి :

అమాట కొనని - అరుదెంచినాను
నీ మోము చూచింపు - భామకీ రోజు

వాసరుడు :

సరి దాని కేమిలే - సన్నిత్రు పత్ని
దరిశించి వచ్చి నికా - తనియింతు లేమ్ము.

మొసలి :

అత్తైన రమ్మాయి - అలస్యమేల ?
తిత్తైన తప్ప నికా - తీసుకవనిన

వాసరుడు :

మఱి నీవు జలధిలో - తిరుగంగ గలవు ?
సరె నేను నీతోడ - చనుదెంచగలనె ?

చందమామ

కాకి చేసిన నేరం

బ్రహ్మదేవుడు భూమ్యాకాశాలనూ, భూమిపైన జీవరాసులనూ, నవధాన్యాలనూ సృష్టించిన అనంతరం మానవులు సుఖంగా బతకసాగారు. అయితే వారికి సృష్టిలో కొన్ని లోపాలు కనిపించాయి. ఋతువుల మార్పు వల్ల వారికి ఇబ్బందులు కలిగాయి. వారికి అహారంగా పనికివచ్చే మొక్కలన్నీ ఏకసాలువి కావటంచేత, వాటిని ఏకీకరించాలని వచ్చింది. మానవులలో వ్యత్యాసాలు ఏర్పడి కొందరు ధనికులై, దరిద్రులను అణగదొక్కుతున్నారు.

అందుచేత మానవులు బ్రహ్మ వద్దకు రాయబారం పంపదలచి, అందుకుగాను కాకిని ఎన్నుకున్నారు. వారు కాకితో, “ఓ కాకి, నీవు సృష్టికర్త వద్దకు వెళ్లి ఈ విధంగా పరాలు తీసుకురా: ఇన్ని ఋతువులుండరాదు, ఎల్లప్పుడూ పసంత ఋతువే ఉండాలి; వరదలూ, వానలూ, పండుకలూ

ఉండరాదు; ఒకసారి నాటిన మొక్కలు ఎల్లప్పుడూ కాయాలి; మానవులలో ధనిక, బీదవ్యత్యాసాలుండరాదు; అందరూ సమంగా ఉండాలి. ఈ విధంగా బ్రహ్మ వల్ల వరం తీసుకురా!” అన్నారు.

అప్రకారమే కాకి ఎగిరి బ్రహ్మలోకానికి వెళ్ళి, బ్రహ్మ దర్శనం చేసుకుని, మానవుల కోరికలు ఎరిగించింది. బ్రహ్మ అంతా విని, “ఈ కోరికలు సబబుగానే ఉన్నాయి. మానవులు కోరిన పరాలు నీకిచ్చేస్తున్నాను. నీవు వాటిని తీసుకుపోయి మానవులకే అందించు. మధ్యదారిలో ఎవరికైనా ఇచ్చేసి వాటిని వ్యర్థం చెయ్యకు. అలా చేస్తే అవి మానవులకు దక్కవు!” అన్నాడు.

సంతోషంతోనూ, గర్వంతోనూ పొంగి పోతూ కాకి బ్రహ్మ వద్ద సెలవు పుచ్చుకుని భూలోకానికి బయలుదేరింది. “నేను ఎంత గొప్ప పుట్టక పుట్టకపోతే, ఇంత

మహత్తరమైన పని నాపైన పడుతుంది! సృష్టిలో కలిగిన లోపాలను సరిదిద్దే అద్భుతమైన వరాలు నావద్ద ఉన్నాయి!” అనుకుంటూ అది ఆయాసం తీర్చుకోవటానికి ఒక రాతిపైన వాలింది.

“ఏం, కాకిబావా? నీ ముఖం చూస్తే అనందంతో పొంగిపోతున్నట్టున్నావే? ఏమిటి విశేషం?” అని రాయి కాకిని అడిగింది. కాని కాకి జవాబు చెప్పలేదు.

కాకి జవాబు చెప్పకపోవటం చూసి, “ఏం, కాకిబావా? నేను పేదదాన్ననేగదా నాతో మాట్లాడక బిగదీసుకున్నావు? నాకు ఇల్లా, వాకిలా, తిండా, బట్టా? వానకు

తడిసి, ఎండకు ఎండే నాతో నీవెందుకు మాట్లాడతావులే?” అని దెప్పింది రాయి.

ఈ మాటలకు కాకి నొచ్చుకుని, “చూడు, రాయి! నేను బ్రహ్మవద్ద నుంచి తెస్తున్న వరాలలో ఒకటి నీ కష్టాలన్నిటినీ కడతేర్చుతుంది. భూమిపైన ఇకముందు ఇన్ని ఋతువులుండవు, ఎప్పుడూ ఒకే ఋతువుంటుంది—వసంత ఋతువు. ఇక నిన్ను ఎండా, వానా, చలి బాధించబోవు!” అన్నది.

బ్రహ్మ ఇచ్చిన ఆ వరం శాస్త్రా రాతికి దక్కింది. అందుచేతనే ఆనాటినుంచి ఈనాటివరకూ రాళ్ళు ఋతువుల మార్పుకు చలించవు. అవి చలికి వణకవు. వాటికి

ఉక్క పొయ్యదు, జలుబు చెయ్యదు. ఆ తరువాత కాకి రెక్కలు ఆడించి ఎగురుతూ వెళ్ళివెళ్ళి ఒక మొక్కపైన వాలింది.

"ఏం, కాకిబావా? ఏదో గొప్ప పనిమీద వెళుతున్నట్టున్నావే? ఏమిటి విశేషం?" అన్నది మొక్క. కాకి జవాబు చెప్పలేదు.

"స్నేహాడుడివిగదా అని పలకరిస్తే, ఎందుకు నాయనా అంత గర్వం? ఏడాది తిరిగేసరికల్లా చచ్చిపోతాననా? స్నేహం ప్రధానం గాని, ఆయువు ప్రధానం కాదు, ఏమనుకున్నావో!" అన్నది మొక్క.

ఈ మాటకు కాకి నొచ్చుకుని, "చూడు, మొక్కా! నేను బ్రహ్మవద్ద నుంచి నీకు పనికివచ్చే వరం ఒకటి తెప్పన్నాను. ఇక ముందు నీకు ఏకసాలు జీవితం ఉండదు. చాలా కాలం బతికి, బతికిన న్నాళ్ళూ పూస్తావు, కాస్తావు!" అన్నది.

ఆ వరం కాస్తా ఆ మొక్కకు దక్కింది. అది కాలక్రమాన చెట్టయింది. ఆనాటి

నుంచి ఈనాటివరకూ చెట్టు ఒకసారి నాటితో చాలా ఏళ్ళపాటు జీవించి, పూలూ, కాయలూ ఇస్తున్నాయి.

కాకికి ఇప్పడేం చెయ్యాలో తోచలేదు. బ్రహ్మదేవుడిచ్చిన వరాలలో ముఖ్యమైనవి రెండూ పోయాయి. ఈ సంగతి చెప్పి నట్టయితే మానవులు తనను బతకనివ్వరు. అందుచేత మిగిలిన వరం తనకే ఉంచుకుని కాకి మానవులతో, "బ్రహ్మదేవుడు వరాలివ్వలేదు. తాను చేసిన సృష్టి బాగానే ఉన్నదన్నాడు!" అని అబద్ధం చెప్పింది.

ఈ సంగతి తెలియగానే కాకిని బ్రహ్మ ఖుద్రజీవి కమ్మని శపించాడు. అందుచేత కాకులలో ఈనాటికీ వ్యత్యాసం లేకపోయినప్పటికీ అవి ఖుద్రజీవులుగా బతుకుతున్నాయి. వాటిని చూసి మనుషులు అసహ్యపడతారు, వాటిని ఎవరూ పెంచరు, వాటిలో ఒక్క మంచి లక్షణమైనా ఉన్నట్టు ఎవరూ చెప్పకొరు.

నవరసాలు

పట్టు వదలని విక్రమార్కుడు తిరిగి చెట్టు వద్దకు వెళ్ళి, చెట్టుపైనుంచి శవాన్ని దించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటిలాగే మౌనంగా శ్మశానంకేసి నడవసాగాడు. అప్పుడు శవం లోని బేతాళుడు, "రాజా, నమస్త దిశ్వర్యాల తోనూ తులతూగుతూ రాజభోగాలలో ముణిగిపోతూ ఉండే నీవు, మహాములు అవలంబించే కఠోర తపస్సులాటి కార్యాన్ని మీద వేసుకున్నావు. ఇది నిజంగా ప్రశంసించ దగిన విషయం. కళ్ళలోకూడా నవరసాలూ ఒప్పించగలవాడే నిజమైన రసికుడు. దీనికి దృష్టాంతంగా రంభుడూ, కుంభుడూ అనే హాస్యగాళ్ళ కథ చెబుతాను విను," అంటూ ఈ విధంగా చెప్పసాగాడు :

వైశాలీ నగరాన్ని పరిపాలించిన చంద్ర సేనమహారాజు కొలువులో రంభుడూ, కుంభుడూ అని ఇద్దరు హాస్యగాళ్ళుండే వారు. వారి మాటల చమత్కారం వర్ణనా

బేతాళ కథలు

తీతం. మామూలు జనంకూడా వారి ముఖాలు కనిపిస్తే చాలు విరగబడి నవ్వే వారు. ఇక రాజసభలో వారు విజృంభించిన నాడు సభికులకు కడుపునొప్పి వచ్చేసేది, రాచకార్యం కొంచమైనా జరిగేది కాదు.

చంద్రసేనమహారాజు కొలువులోకి కర్ణిక అనే నర్తకి కొత్తగా వచ్చింది. ఆమె అందం అద్వితీయం. ఇంద్రుడి కొలువులో ఉండే అప్పరసలుకూడా ఆమెకు పోలరంటే అతి శయోక్తి కాదు. ఆమె పరిచయం అయిన నాటినుంచీ విదూషకులకిద్దరికీ ఆమెను పెళ్ళాడాలని కోరిక కలిగింది. ఒకరి మనసులో ఉన్న ఊహ ఒకరికి తెలిసిపోయింది

కూడా. "మన ఇద్దరమూ కర్ణికకు మన కోరిక చెబుదాం. ఆమె మనసులో ఎవరు నచ్చితే ఆమె వారిని పెళ్ళాడుతుంది!" అని వారు నిశ్చయించుకున్నారు.

హాస్యగాళ్ళతో అందరూ చనువుగానే ఉంటారు. అలాగే కర్ణికకూడా రంభ కుంభులతో చాలా చనువుగా ఉండేది. ఆమెకు ఏపాటి విచారం ఉన్నట్టు తోచినా వారిద్దరూ క్షణంలో ఆమెను నవ్వించేవారు. అటువంటి విదూషకులు తనను పెళ్ళాడ తామని అడిగేసరికి కర్ణిక ఎటూ నిర్ణయించ లేకపోయింది. హాస్యంలో ఇద్దరూ సమమైన చేతులే. అందచందాలు చూసి ఎవరినో

ఒకరిని ఎన్నుకుందామంటే రంభుడు మరీ సన్నం, కుంభుడు మరీ లావు. అందుచేత ఆమె వారికి ఒక పరీక్ష పెట్టింది.

“హస్త్యంలో మీరిద్దరూ అందె వేసిన చేతులే. ఒకరు ఎక్కువ లేదు, ఒకరు తక్కువలేదు. కాని ఇతర రసాలు ఒప్పించటంలో మీ శక్తి ఎలాటిదో ఎవరికీ తెలియదు. కరుణరసంలోగాని, భీభత్సరసంలోగాని మీ సామర్థ్యాలు ప్రత్యక్షంగా చూపినట్లయితే అందులో మీ ఎక్కువ తక్కువలు నిర్ణయించి, ఎక్కువ ప్రజ్ఞగలవాణ్ణి నేను పెళ్ళాడగలను. ఇందుకు మీరిద్దరూ సమ్మతిస్తారా?” అని కర్ణిక అడిగింది.

హస్త్యాళ్ళు సరేనన్నారు గాని, కర్ణిక అన్న మాటలకు ఇద్దరూ నిరుత్సాహం చెందారు. ఎందుచేతనంటే, తమ ముఖాలు చూస్తేనే ప్రజలు విరగబడి నవ్వుతారు. అటువంటప్పుడు రౌద్ర, శృంగార, భీభత్స, భయానక, కరుణ రసాలు ప్రజలలో రేకెత్తేలాగు మాట్లాడటమెలాగు?

ఇది రంభకుంభుల కిద్దరికీ ఒక తీవ్రమైన సమస్య అయిపోయింది. రంభుడు తనకు కర్ణికను పెళ్ళాడే యోగంలేదని నిర్ణయించుకున్నాడు. కుంభుడు మాత్రం కర్ణిక పెట్టిన పరీక్షలో నెగ్గట మెలాగా అని అహోరాత్రాలు ఆలోచించ సాగాడు.

కొద్దిరోజులు గడిచాయి. ఒకనాటి ఉదయం కుంభుడు కోనేటికి వెళ్ళి స్నానం చేసి తిరిగి వస్తూండగా ఒక లావుపాటి మనిషి, పెద్ద మీసాలవాడు ఎదురుపడి, అతి వినయంగా వంగి నమస్కారం చేసి, “దణ్ణం, స్వామీ!” అన్నాడు.

“కుంభుడు అగి వాడికేసి పరీక్షగా చూసి, “ఎవర్రా, నువ్వు? నాతో ఏమైనా పనా?” అని అడిగాడు.

“నేను కటికవాణ్ణి, బాబయ్యా! రాజు గారి దగ్గర పదేళ్ళుగా కొలువున్నాను. మరణ శిక్ష వేసినవారి తలలు కొట్టెయ్యటం నా పని!” అన్నాడు కటికవాడు.

ఆ మాట వినగానే కుంభుడికి పళ్ళు కంపరమైతైంది. “అయితే నాతో ఏం పనీ?” అన్నాడతను.

“నేను కొలువు మానుకున్నాను, బాబయ్యా! బౌద్ధమతం పుచ్చుకుంటాను, చేసిన పాపం చాలు. తిండి గడవక ఎన్నో పాపాలు చేస్తాం, బాబయ్యా! ఎన్నో కష్టాలు పడి ఈ కటికపనిలో ప్రవేశించాను. నేను చేసిన పాపాలన్నీ ప్రజలకు చెప్పకుంటే నాకు ఘతం ఇప్పిస్తారు. బాబయ్యా, ఇవాళ రాత్రి రచ్చబండదగ్గర నేను నా ఊసంతా వెళ్ళబోనుకోవాలి!” అన్నాడు కటికవాడు.

“అలాగే చెయ్యా! వచ్చి నీ ఉపన్యాసం వినమంటావా?” అన్నాడు కుంభుడు.

కటికవాడు మరింత వంగి నమస్కారం చేసి, “బాబయ్యా, ఎంత మాట సెల విచ్చారు. నాలాటివాడు మాట్లాడటమేమిటి, తమలాటివాళ్ళు వినటమేమిటి? చదువు సంధ్యలు లేనివాణ్ణి. నాకు ఏం చెప్పాలో కూడా తెలీదే! మీలాటి చదువుకున్నవాళ్ళు సహాయం చెయ్యాలి, బాబయ్యా. తమరు నామీద దయ ఉంచి, నాకు ఎట్లా మాట్లాడాలో నేర్పాలి. అసలు నలుగురెడట నిలబడి మాట్లాడటమంటేనే నాకు కాళ్ళు వణుకుతున్నాయి!” అన్నాడు.

తక్కున కుంభుడి బుర్రలో ఒక ఆలోచన తట్టింది. ఆ రాత్రి తానే కటికవాడల్లే బుగ్గమీసాలూ అవీ తగిలించుకుని రచ్చబండ దగ్గర మాట్లాడటానికి అతను నిర్ణయించుకున్నాడు.

“ఒరే, నీ పేరేమిటి? ఊళ్ళో నిన్ను బాగా ఎరిగిన వాళ్ళు చాలామంది ఉన్నారా?” అని అడిగాడు కుంభుడు.

“నా పేరు కంటకుడు, బాబయ్యా! తలలు నరికేవాణ్ణి ఎరిగున్నవాళ్ళుండరు, బాబయ్యా! నాది అంధకారపు బతుకు!” అన్నాడు కటికవాడు.

“అయితే నీ జీవిత కథ యావత్తూ చెప్పకురా!” అన్నాడు కుంభుడు. కటికవాడు ఓపికగా తన కథ యావత్తూ విదూషకుడికి చెప్పాడు.

అంతా విని కుంభుడు, “సరే ఈ రాత్రికి నువ్వు ఇంట్లోనే ఉండిపో. నీ బదులు నేను మాట్లాడతాను. నిజం ఎవరికీ తెలియకుండా చూసే భారం నాది!” అని కటికవాడితో చెప్పి నేరుగా కర్ణిక బసకు వెళ్ళాడు. ఆ సమయానికి రంభుడు కర్ణికతో మాట్లాడుతూ అక్కడే ఉన్నాడు.

“ఇవాళ రాత్రికి రచ్చబండకు మీరిద్దరూ రండి. అక్కడ ప్రజలకు నవరసాలూ

రుచి చూపిస్తాను!” అని కుంభుడు వారిద్దరికీ చెప్పి, కటికవాడి వృత్తాంతం వివరించాడు.

ఆ సాయంకాలం చాటింపు వేశారు; కంటకుడనే తలారివాడు బౌద్ధమతం పుచ్చుకోబోతున్నాడు గనక ఆ రాత్రి రచ్చబండవద్ద సమస్తమైన జనుల ఎదటాతాను గడిపిన పాపపు బతుకు గురించి చెప్పకుంటాడని ప్రజలకు హెచ్చరిక జరిగింది.

జామురాత్రి గడవగానే రచ్చబండదగ్గర దాదాపు రెండువేలమంది జనం పోగయారు. వారిలో కర్ణికా, రంభుడూ ఉన్నారు. కుంభుడు తన శరీరమంతా తెలికగా నల్ల

రంగు పూసుకుని, బుగ్గమీసాలు పెట్టుకుని, తలకు ఒక రంగుగుడ్డ చుట్టుకుని, మెడలోనూ, దండెలకూ తాయెత్తులు కట్టుకుని, కటికవాడి యాసలో మాట్లాడసాగాడు.

అతను మొదటగా కంటకుడి చిన్నతనపు దారిద్ర్యం గురించి కాస్సేపు హాస్య ధోరణిలో మాట్లాడాడు. తరవాత తన భార్య, బిడ్డలూ అకలికి మాడిన ఘట్టాలు విని జనానికి జాలి కలిగేటట్టు చేశాడు. తరవాత తాను తల కొట్టిన నిందితులనుగురించి వర్ణనలు ప్రారంభించి ప్రజలలో, రౌద్ర, భీభత్స, భయానక రసాలు కలిగించాడు. అంతా అయాక తాను ఈ పాపిష్టి జీవితం మాని బుద్ధభగ

వానుడి చరణాలు ఆశ్రయించబోతున్నట్టు చెప్పి శాంతరసంకూడా ఒప్పించాడు.

కుంభుడు తిరిగి వచ్చినాక కర్ణికా, రంభుడూ అతని సటనను మెచ్చుకున్నారు.

“మాట్లాడటం పూర్తి చేసి నువ్వు అవతలికి వెళ్ళగానే మా పక్కన కూచున్న ముసలివాడు ఒకాయన, ‘ఈ కంటకుడు ఉండేది ఎక్కడో? నేను వాడితో మాట్లాడాలి!’ అన్నాడు. ఆయన ఇల్లు దుర్గాలయం వెనకనే ఉందట. పేరు శక్తిసింహుడుట. వెళతావా ఏమిటి? ఈ శక్తిసింహుడు చాలా ధనికుడులాగా ఉన్నాడు, నీకేమైనా సన్మానం చేస్తాడేమో!” అన్నాడు రంభుడు.

“ఈ వేషం మళ్ళీ ఇంకొకసారి వెయ్యాలా? అలాగే చేస్తాను! నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు!” అన్నాడు కుంభుడు.

మర్నాడు ఉదయం అతను ఆ కంట కుడి వేషంతోనే దుర్గాలయం వెనక ఉండే ఇంట్లో బస చేస్తున్న శక్తిసింహుణ్ణి వెతుకుతూ వెళ్ళాడు. శక్తిసింహుడు సులువుగానే దొరికాడు గాని ఆయన ధనికుడు కాదని తేలి పోయింది. మనిషి చాలా ముసలివాడు, ముఖం ముడతలు పడి ఉన్నది. చావటానికి సిద్ధంగా ఉన్నట్టున్నాడు.

“లోపలికి రారా, కటికవాడా! భయపడకు. నిన్న రాత్రి నీ కథ విని చాలా

జాలిపడ్డాను. నీకు బహుమానంగా ఇవ్వటానికేమీ లేదు. ఇదిగో ద్రాక్షరసం, కాస్త తాగు!” అంటూ శక్తిసింహుడు చాలా ఆప్యాయంగా మాట్లాడాడు.

కుంభుడు సంకోచించకుండా ముసిలివాడిచ్చిన ద్రాక్షరసం గడగడా తాగేశాడు.

“నువ్వు తల కొట్టినవారిలోకల్లా ధీరుడు రణసింహుడు ఒక్కడేనన్నావు కాదూ? వాడు నా కొడుకు—ఒక్కడే కొడుకు! వాడు నిరపరాధి అయి ఉండికూడా నీ గండ్రగొడ్డలికి బలి అయ్యాడు. ఇన్నాళ్ళూ వాడి చావుకు ప్రతిక్రియ చెయ్యలేక పోయాను. పగ తీర్చుకోకుండానే పోతానా

అని భయపడుతూండగా, వాడి తల తీసిన నీవు నాకు దొరికావు!....ద్రాక్షరసం ఇంకా మిగిలి ఉన్నదా? లేక అంతా తాగేశావా?" అన్నాడు ముసలివాడు ఉద్రేకంతో.

కుంభుడికి అంతా అర్థమయింది. తాను తాగినది విషం కలిపిన ద్రాక్షరసం! ఒక్క చుక్క మిగలకుండా అంతా తన పొట్టలోకి పోయింది. కుంభుడికి ముచ్చెమటలు పోశాయి. అతను వాంతి చేసుకోవటానికి ప్రయత్నించాడు.

"వెరివాడా! ఎక్కడికి తప్పించుకు పోతావు. ఇంకొక్క గంటలో నీ బతుకు తేలిపోతుంది!" అన్నాడు వృద్ధుడు.

"నా తప్పేమీ లేదు. మీ అబ్బాయికి మరణదండన విధించినది రాజు. నేను రాజుజ్ఞ పాలించాను. నాకెందుకు విషం ఇచ్చారు?" అని కుంభుడు అరవసాగాడు.

"ఇంతేనా నీ నటన?" అంటూ శక్తి సింహుడు తన ముఖానికి, తలకూ తగి

లించిన తొడుగులు విప్పేశాడు. రంభుడే శక్తిసింహుడని గ్రహించి కుంభుడు వెల వెల పోయాడు.

బేతాళుడి కథ చెప్పి, "రాజా, రంభ కుంభులలో ఎవరు ఎక్కువ? కర్ణిక ఎవరిని పెళ్ళాడాలి? ఈ సమస్యకు సమాధానం తెలిసికూడా చెప్పకపోయావో నీ తల పగిలి పోతుంది," అన్నాడు.

"కుంభుడు జనసామాన్యం ఎదట నవ రసాలూ ఒప్పించినవాడు. అతనిది నిజ మైన నటన. రంభుడిది కేవలం పంచన మాత్రమే. అతను కుంభుడిలో భయం రెచ్చగొట్టాడేగాని భయానకరసం ఉత్పాదన చెయ్యలేదు. అందుచేత కుంభుడే కర్ణికను పెళ్ళాడటానికి అర్హుడు!" అని విక్ర మార్కుడు చెప్పాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా మౌనభంగం కలగ గానే బేతాళుడు శవంతోసహా మాయమై మళ్ళీ చెట్టెక్కాడు. —(కల్పితం)

ముసలిగుర్రం

ఒక లంబాడీవాడి దగ్గర ఒక గుర్రం ఉండేది. అది చాలా ముసలిదయి పోయింది. సవారీకి ఏమాత్రమూ పనికి రాదు. అందుచేత దాన్ని ఏ కాడికైనా అమ్ముదామనుకున్నాడు లంబాడి.

గుర్రం అమ్ముకానికున్నదని తెలిసి ఒక కాపుమనిషి లంబాడి ఉండే చోటికి వచ్చాడు. లంబాడికి కాపుమనిషికి బేరంమాటలు జరుగుతుండగా లంబాడి భార్య వచ్చింది.

"మా గుర్రం మాటేనా అడుగుతున్నావు? ఆ పాపిష్టి గుర్రాన్ని ఎవరు కొంటారు, బాబూ?" అన్నది లంబాడి స్త్రీ.

"అదేమిటమ్మా? మీ గుర్రాన్ని నువ్వే తీసేస్తున్నావు?" అన్నాడు కాపు.

"తీసెయ్యనూ? మొన్న ఏం జరిగిందో తెలుసా? ఈ చుట్టుపక్కల ఒక కుండేలున్నది. దాన్ని ఎట్లాగైనా పట్టి మేమూ పిల్లలూ తిందామనుకుంటుంటే, మా దిక్కుమాలిన గుర్రం దాన్ని చూసి తరిమి పట్టుకుని, అంతా తినేసింది, మాకూ మా పిల్లలకూ కొంచెమైనా మిగల్చకుండా!" అన్నది లంబాడిది.

కాపు నిర్భాంతపోయి, "అంత వేగంగా పరుగెత్తుతుందా?" అనుకుని, అటు బేరంచెయ్యక, లంబాడివాడికి దబ్బిచ్చి గుర్రాన్ని కొనుక్కుపోయాడు.

పిడివి పిట్ట

గండభేరుండపక్షి పక్షు లన్నిటికీ రాణి. దానికున్న బలమూ, వేగమూ ఇతర పక్షులకు లేవు. అందుచేత ఇతర పక్షులు తమ కేదైనా అపద కలిగినా, అన్యాయం జరిగినా గండభేరుండపక్షితో మొరపెట్టుకునేవి. గండభేరుండపక్షి పాటికి తగిన విధంగా సహాయం చేస్తూ ఉండేది.

ఒక పికిలిపిట్ట ఒక పొలంలో మూడు గుడ్లు పెట్టింది. సమీపంలోని కలుగులో ఉండే ఒక చిట్టెలుక వచ్చి అందులో రెండు గుడ్లను కాజేసింది. అసహాయురాలైన పికిలిపిట్ట తమ రాణి అయిన గండభేరుండపక్షి వద్దకు వెళ్లి, "దొరసానీ, నన్ను అపదనుంచి రక్షించు. నేను మూడు గుడ్లు పెడితే, అందులో రెంటిని చిట్టెలుక వచ్చి తినేసింది. అది నా మూడో గుడ్డునుకూడా కాజేసి నాకు గర్భశోకం కలిగిస్తుంది. ఆ అపద నుంచి కాపాడాలి!" అని మొరపెట్టుకున్నది.

గండభేరుండపక్షి కింద అనేక ఘనమైన పక్షులున్నాయి. వాటిలో అందానికి, బలానికి, పాటకూ, మాటకూ, అటకూ ప్రసిద్ధి చెందినవి ఉన్నాయి. ఉష్టపక్షులూ, రాబందులూ, డేగలూ, నెమళ్లూ, చిలకలూ, గోరింకలూ మొదలైనవాటితో పోలిస్తే ఈ పికిలిపిట్ట ఎంత? అందుచేత గండభేరుండపక్షి చిరాకు పడి, "ప్రతి చిన్నదానికి నాదగ్గిరికి వస్తే నేనేం చెయ్యగలను? నీ ముష్టిగుడ్లను కాపాడటంకూడా నావనే అయితే రాజ్యం చెయ్యటం నాచేత నవ్వుతుందా? కాక పోయినా పిల్లలను కాపాడుకునే నేర్పు ప్రతి తల్లికీ ఉండాలి. ఆ పాటినేర్పు నీలోలేక పోవటం ఆశ్చర్యంగావుంది. నన్ను వేధించక నీ గుడ్లను నువ్వే కాపాడుకో!" అన్నది.

"దొరసానీ, గోరుతో పొయ్యేదానికి గొడ్డలి కావలిసి వస్తుందన్న సామెత వినలేదా? నేను చిన్న పక్షిననీ, అనామకురాలిననీ

భావించి నన్ను నిర్లక్ష్యం చెయ్యటం తగదు,” అన్నది పికిలిపిట్ట.

“నువ్వు నాకు నీతులు చెప్పవచ్చావా? పద, పద!” అన్నది గండభేరుండపక్షి.

పికిలిపిట్ట పుట్టెడు విచారంతో తన గుడ్డున్నచోటికి తిరిగివచ్చి, ముక్కున ఒక దర్పపుల్ల పట్టుకుని తన గుడ్డును కాపాడటానికి కూచున్నది. ఇంతలో చిట్టెలుక రానేవచ్చింది. తన మిగిలిన గుడ్డుకాస్తా పోతుందన్న ఆదుర్దాలో పికిలిపిట్ట దర్పపుల్లతో చిట్టెలుకను పొడిచింది. ఆ పుల్ల సూటిగా చిట్టెలుక కంట్లో పొడుచుకున్నది. చిట్టెలుక బాధ భరించలేక శరవేగంతో

పరిగెత్తిపోతూ, కళ్లు కనపడక, ఒక నిద్ర పోయే సింహం ముక్కులో దూరింది. సింహం ఉలిక్కిపడి నిద్ర లేచి, తన కేదో పెద్ద అపాయం జరగబోతున్నదనుకుని పరిగెత్తిపోయి ఒక సరస్సులోకి దూకింది.

ఆ సమయానికి నాగరాజైన వాసుకి అ సరస్సులో ఉదుతున్నాడు. అకస్మికంగా సింహం సరస్సులోకి ప్రవేశించేసరికి వాసుకి బెదిరి ఆకాశంలోకి ఎగిరిపోసాగాడు. అలా పోతూ వాసుకి, మేరువర్వత శిఖరాన ఉన్న గండభేరుండపక్షి గూటిని ప్రమాదవశాన తోశాడు. అందులో ఉన్న గుడ్డు కాస్తా కింద పడి చితికిపోయింది.

తన గుడ్డు చితికిపోయినందుకు ఏడుస్తూ గండభేరుండపక్షి వాసుకితో, “ఇదేం పని, వాసుకి? నేను నీకేమి అపచారం చేశాను. నా గుడ్డునెందుకు నాశనం చేశావు? ఎన్నో విల్లకుగాని ఒక గుడ్డును పెట్టనుగదా? నా కెంత నష్టం కలిగించావో చూడు!” అన్నది.

వాసుకి నొచ్చుకుంటూ, “నేను బుద్ధి పూర్వకంగా ఏమీ చెయ్యలేదు. నేను సరస్సులో ఈదుతూండగా ఒక భయంకర మైన సింహం బొబ్బలుపెడుతూ నాకేసి వచ్చింది. నేను కంగారుపడి గాలిలోకి ఎగిరాను. నీ గూడుకూడా నేను గమనించలేదు,” అన్నాడు.

ఇద్దరూ కలిసి సింహం వద్దకు వెళ్లి, “నువ్వలా గర్జించుతూ సరస్సులోకి ఎందుకు ప్రవేశించావు? అందువల్ల ఎంత నష్టం జరిగిందో తెలుసా?” అన్నారు.

“క్షమించాలి! నేనేం చేస్తున్నానో నాకే తెలియదు. నేను నాదారిన రెల్లు మధ్య

పడుకుని నిద్రపోతూండగా నా ముక్కులో ఒక చిట్టెలుక దూరింది. ఏం జరిగినదీ తెలియక, నా ప్రాణానికి ప్రమాదం వచ్చిందనుకుని పరిగెత్తాను. ఆ తొందరలో నేను సరస్సునూ చూడలేదు, వాసుకినీ చూడలేదు,” అన్నది సింహం.

చిట్టెలుకను అడిగితే అది, “నా తప్పేమీ లేదు. నేను పికిలిపిట్ట గుడ్డును తినబోతే ఆ పిట్ట నా కంటిని దర్భతో పొడిచింది. నేను ఒకవంక కన్నుపోయి దిక్కు తెలియక పరిగెత్తుతూ సింహం ముక్కులో దూరాను కాబోలు. తెలిసిఉండి నాకై నేను సింహం ముక్కులో ఎందుకు దూరుతానూ?” అన్నది.

గండభేరుండపక్షికి అంతా అర్థమయింది. తప్పంతా తనదే. పికిలిపిట్ట తనతో వచ్చి మొరపెట్టుకున్నప్పుడది తనకు చాలా స్వల్ప విషయంగా తోచించి. స్వల్పవిషయాలను అలక్ష్యం చేస్తే పెద్ద ప్రమాదాలకు దారి తీస్తాయని గండభేరుండపక్షి తెలుసుకున్నది.

భయంకర మానవుడు

ఒక నిర్జనమైన అరణ్యంలో అన్ని రకాల మృగాలూ, పక్షులూ—సింహం పరిపాలనలో సుఖంగా జీవిస్తూండేవి. అందులోకి ఎన్నడూ మనుష్యులు అడుగు పెట్టలేదు. ఆ అరణ్యంలో ఒకనాడు ఒక బాతు నిద్ర పోతూండగా ఒక కల వచ్చింది. ఆ కలలో బాతుకు మానవుడు కనిపించి దాన్ని లాలించి దగ్గిరికి పిలిచాడు. బాతు మానవుడి దగ్గిరికి పోబోతూండగా ఎవరో దాని చెవిలో పెద్దగా అరిచినట్టయింది. “ఆ మృగం జోలికి వెళ్లకు. అన్ని మృగాల కన్నా అది క్రూరమైనది!” అనే మాటలు విని బాతు తుళ్ళిపడి నిద్ర లేచి ఆ కంగారులో దిక్కు తెలియకుండా అరణ్యంలో పడి పరిగెత్తసాగింది.

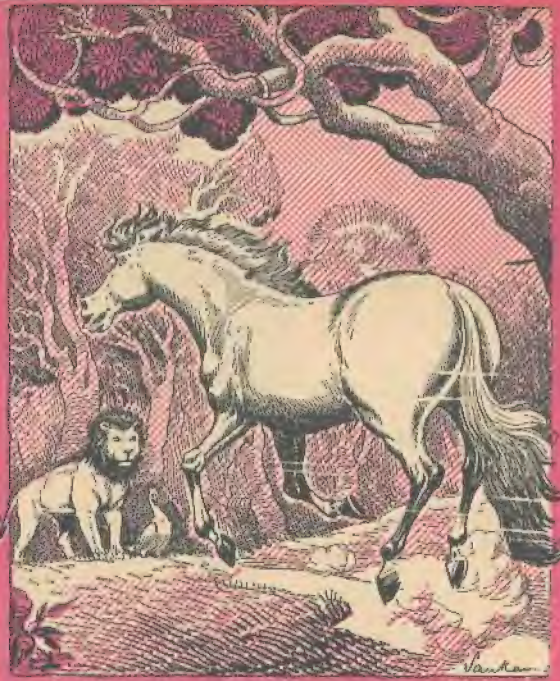
పోగాపోగా బాతుకు సింహం ఉండే గుహ, దానిముందు నిలబడివున్న యువరాజు కనిపించాయి. ఈ యువరాజును తల్లిదండ్రులు

గుహ దాటి వెళ్ళనిచ్చేవారు కారు; అందు చేత దానికి ప్రపంచజ్ఞానం లేదు. అడవిలో ఉండే ఇతర జంతువులే తెలియవు.

ఒక పక్షి కంగారుగా పరిగెత్తుకు వస్తూండటం చూసి యువరాజు, “ఓ పక్షి, నీవు ఎవరు? ఏ జాతిదానివి? ఎందుకలా గాభరాగా పరిగెత్తుతున్నావు?” అని అడిగింది.

“మహారాజా, నేను బాతును, బాతుల జాతికి చెందినదాన్ని. నేను కలలో మానవుణ్ణి చూసి, అది మహా భయంకరమైన మృగమనే మాటలు విని భయపడి పారి పోతున్నాను,” అన్నది బాతు.

“వెరిదానా, నేను మృగరాజును ఉండగా నీకే మృగం భయమూ లేదు. ఆ మానవుణ్ణి చీల్చి చెండాడేస్తాను. వెనక నాకుకూడా ఇలాగే కలలో మానవుణ్ణి గురించి హెచ్చరిక జరిగింది. కాని నాకే ప్రమాదమూ జరగలేదు,” అంటూ సింహం

యువరాజు, బాతు వచ్చినవేపే వేగంగా నడవసాగింది. బాతు గెంతుకుంటూ సింహాన్ని అనుసరించింది.

వారు కొంతదూరం వెళ్ళేసరికి దూరాన దుమ్ము లేచింది. “అదుగో మానవుడు వస్తున్నట్టుంది. నువు దాక్కో. నేను వాడి అంతు తేలుస్తాను,” అన్నది సింహం.

కాని తీరా దగ్గరికి వచ్చేసరికి అది ఒక గాడిద. “ఎవరు నీవు? నీది ఏ జాతి? ఎందుకిలా గాభరా పడి పరిగెత్తుతున్నావు?” అని సింహం గాడిదను అడిగింది.

“మహారాజా, నేను గాడిదను. మాది గాడిదల జాతి. మానవుడు నన్ను ఏమి

హింస పెట్టాడో మీరు ఊహించలేరు. ఎన్ని బరువులు మోశాను! ఎన్ని దెబ్బలు తిన్నాను! నా శక్తి ఉడిగినకొద్దీ దెబ్బలు హెచ్చాయి, తిండి తగ్గింది. ఇక వాడు నన్ను చంపేస్తాడు!” అన్నది గాడిద.

“మృగరాజును నేనుండగా నిన్ను ఎవరూ చంపలేరు. అగి నేను మానవుణ్ణి ఎలా చంపుతానో చూడు!” అన్నది సింహం.

“క్షమించండి, మహారాజా. ఆ మానవుడి కంట పడే ధైర్యం నాకు లేదు,” అంటూ గాడిద ముందుకు సాగిపోయింది.

మళ్ళీ దూరాన దుమ్ము లేచింది. కాని ఈసారి ఒక గుర్రం సురుగులు కక్కుతూ, ఎగరొప్పతూ వచ్చింది. సింహం యువరాజు దాన్ని ఆవి పేరూ, జాతీ, పారిపోతున్న కారణమూ అడిగింది.

“మహారాజా, మానవుడికి వెరిచి పారి పోతున్నాను,” అన్నది గుర్రం.

“ఇంత పెద్ద జంతువువు, ఇంత బలం గల దానివి, మానవుడికి భయపడుతున్నావా? నీకన్న మానవుడికి బలం హెచ్చా?” అని అడిగింది సింహం.

“లేకపోతేనేం, మహారాజా? వాడు క్రూరుడు, ఉపాయశాలి. నాచేత ఇన్నాళ్లూ వెట్టిచాకిరీ చేయించుకున్నాడు. నా వీవున

ఎక్కి కూచుని, నాకు కళ్ళెం తగిలించి, నన్ను కొరడాతో కొట్టి, రికాబు ములుకులతో డొక్కలో పాడించి వేలాది మైళ్ళు నవారీ చేసి, ముసలిదాన్నయానని నన్ను చంపించి నా చర్మం కాజేయజూస్తున్నాడు!” అన్నది గుర్రం. సింహం ఎంత ధైర్యం చెప్పినా వినక గుర్రం సాగిపోయింది.

తరవాత ఒంటె పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చింది. అదికూడా మానవుడికి వెరిచే పారిపోతున్నది.

“మిమ్మల్ని అందర్నీ రక్షించే భారం నాది! అందుచేత పారిపోకు. ఇక్కడే ఉండు. నీ వెనకగా వస్తున్న మానవుణ్ణి ఏం

చేస్తావో చూడు!” అన్నది సింహం. కాని ఒంటె క్షిమాపణ చెప్పుకుని మానవుడి కంట పడకుండా ముందుకు సాగిపోయింది. మానవుణ్ణి చూసి పరిగెత్తే ఈ జంతువులకు తనలో అపాటి విశ్వాసం లేకపోవటం చూసి సింహం అశ్చర్యపడింది.

మరి కాస్తేపట్లో ఒక ముసలి మనిషి అటుగా వచ్చాడు. వాడి నెత్తిన ఒక తట్టా, తట్టలో వడ్రంగపు పనిముట్లూ, తట్టమీద కొన్ని కొయ్యపలకలూ ఉన్నాయి. వాడు సింహాన్ని చూసి తట్టా దించి సాష్టాంగ పడి, “జయం, జయం, మహారాజా! వెయ్యేళ్లు చల్లగా బతకాలి!” అన్నాడు.

శరీరమంతా ముడతలుపడిన ఆ జంతువును చూసి సింహం విరగబడి నవ్వి, “నీవు ఎవరు? నీది ఏజాతి? నీవుకూడా మానవుడికి భయపడే వచ్చేస్తున్నావా?” అని అడిగింది. బాతు వడ్రంగిని చూస్తూనే మూర్ఛపోవటంవల్ల, వాడే మానవుడని సింహానికి చెప్పలేకపోయింది.

“మహారాజా, నేను వడ్రంగిని, వడ్రంగుల జాతివాణ్ణి! ఏలినవారివద్ద మంత్రిగా ఉండే చిరతపులి ఇల్లు కట్టిపెట్టమని కబురు పంపితే కట్టటానికి వెళుతున్నాను!” అన్నాడు వడ్రంగి.

“ముందు మాకు కట్టకుండా చిరతపులికి ఇల్లు ఎలా కడతావు? మా ఇల్లు కట్టి మరీ కదులు!” అన్నది సింహం.

“ముందు చిరతపులికి ఇల్లు కట్ట నివ్వండి, తరవాత తమకు పెద్ద భవంతి కడతాను!” అన్నాడు వడ్రంగి తట్ట నెత్తిన ఎత్తుకుని పోబోతూ.

“వడ్రంగి బాతి జంతువా? నేనెవరో తెలుసా?” అంటూ సింహం తన ముందు కాలి పంజా ఎత్తి విలాసంగా వడ్రంగి రామ్ముమీద చిన్న తోపు తోసింది. వడ్రంగి ఆ చిన్న తోపుకే వెల్లికిలా పడ్డాడు. వాడి నెత్తిన ఉన్న తట్ట కిందపడి పనిముట్లు చప్పుడు చేశాయి.

“చిత్తం, మీరు కోరినట్టే చేస్తాను,” అంటూ వడ్రంగి ఒక బోను చేసి అందులో సింహం దూరే కంత అమర్చాడు, “లోపలికి వెళ్ళి చూడండి!” అన్నాడు. సింహం లోపలికి వెళ్ళగానే వడ్రంగి బోను వాకిలి చప్పున మూసేసి, సింహాన్ని తమ నగరానికి పట్టుకుపోయేందుకు బయలుదేరాడు.

“వియ్, వడ్రంగి? ఏమిటి పని?” అని సింహం లోపలినుంచి అరిచింది.

“నేనే మానవుణ్ణి! నన్ను చూసి నువు పారిపోవలిసింది!” అంటూ వడ్రంగి పాట్ట చెక్కలయేలా నవ్వాడు.

రూపధరుడి

యాత్రలు

18

[రూపధరుడి పని ముగిసింది. తన భార్యను పెళ్లాడే ఉద్దేశంతో ఇంట చేరి తన సొత్తంతా తినేస్తున్న గ్రీకు రాజకుమారులందరినీ అతనూ, అతని కొడుకూ కలిసి అటకాయించి మారణహోమం చేశారు. ఇందుకుగాను రూపధరుడు కేవలం తన వరాకమంపైనే ఆధారపడలేదు, తన యుక్తిపైనకూడా ఆధారపడ్డాడు. దేవతలుకూడా అనాడు అతనిపక్షన ఉన్నారు. కాని అప్పటికి రూపధరుడి నమస్కలు సొంతం తీరిపోలేదు.]

ఇదంతా జరుగుతున్నంతసేపూ పద్మ ముఖ నిద్రపోతున్నది. బహుకీర్తి ఆమె శయ్యామందిరానికి వెళ్లి, “లే, లే! ఇంకేం నిద్రపోతావు? నీ భర్త వచ్చాడు. దుష్ట సంహారం పూర్తి అయింది. నీకు మంచి రోజులు వచ్చాయి!” అని ఆమెను హడావిడిగా నిద్రలేపింది.

మొదట పద్మముఖ తన చెవులను నమ్మలేకపోయింది. ఆమె అనుమానంతో లేచి,

“విధిచర్యలు చాలా ఆశ్చర్యకరంగా ఉంటాయిగదా. అయినా, ఆ దుర్మార్గులను కడతేర్చిన మనిషిని చూస్తాం పద!” అన్నది. ఆమె ముసలిదాన్ని వెంట బెట్టుకుని కిందికి దిగివచ్చి రూపధరుడికి ఎదురుగా ఉన్న కుర్చీలో కూర్చున్నది. ఆమె ముఖాన విభావమూ లేదు. ఆమె తనను పలకరిస్తుండనుకున్న రూపధరుడు ఆమె మౌనం చూసి ఆశ్చర్యపోయాడు.

గ్రీకు పురాణాథ

“అమ్మా, నువ్వు మనిషివా, రాయివా? నాన్నను పలకరించక, బెల్లం కొట్టిన రాయిలాగా ఉండిపోయావే?” అన్నాడు ధీరమతి తల్లితో.

“ఏం మాట్లాడమన్నావు, నాయనా? నా గుండె మొద్దుబారిపోయి ఉన్నది. ఆయన నిజంగా మీ నాన్నే అయితే నే నాయనను తెలుసుకోలేకపోను. ఈ ఇంట్లో మా యిద్దరికీ మాత్రమే తెలిసిన రహస్య విషయాలు చాలా ఉన్నాయి,” అన్నది పద్మముఖి.

రూపధరుడు కొడుకుతో, “మీ అమ్మను వేధించకు. అవిడ నన్ను పరీక్ష చెయ్యనియ్యి. నేనెవరో ఆమె సులువుగానే తెలుసు

కుంటుందిలే. ఈ కుళ్లుగుడ్డలు చూసి నేను మరెవరో అనుకుంటున్నది. మనం కర్తవ్యం ఆలోచించాలి. నువ్వు ఒక్క మనిషిని చంపితేనే అతని బంధు మిత్రులకు వెరిచి దేశం వదిలి పారిపోవాలి. మనం ఈ రోజున ఇథకాలో ఉండే ప్రముఖ యువకుల నందరినీ దారుణంగా చంపేశాం. ఆ మాట జ్ఞాపకం ఉంచుకో!” అన్నాడు.

“అయితే ఏం చెయ్యాలో నువ్వే ఆలోచించు. ఆలోచనకు నిన్ను మించిన వాడెవడున్నాడూ?” అన్నాడు ధీరమతి.

“సరే, నా ఆలోచన విను. మొదట అందరూ స్నానాలు చేసి మంచి బట్టలు

వేసుకోవాలి. తరవాత నృత్యగీతాలు వాయించాలి; అవి విని లోపల పెళ్లి జరుగుతున్నదని బయటివాళ్లు అనుకోవాలి. వీళ్లంతా చచ్చిన మాట పైకి ఏమాత్రమూ పొక్కిరాదు. ఈలోపల మనం ఊరు దాటి పల్లెలలోకి, అరణ్యాలలోకి వెళ్లిపోదాం,” అన్నాడు రూపధరుడు.

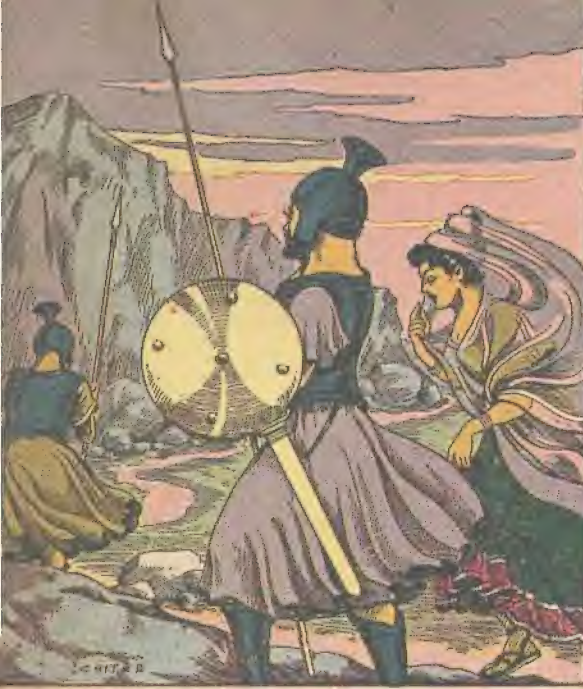
రూపధరుడు చెప్పిన ప్రకారమే అందరూ స్నానాలు చేసి మంచి బట్టలూ, నగలూ ధరించి వాద్యాలతో సహా నృత్యాలు చేయసాగారు. బయట వీధిలో నడిచే జనం, “ఓహో, ఇంతకాలానికి ఈ ఇంటావిడకు మనువు కుదిరినట్టుండే. వెళ్లిపోయిన

మొగుడికోసం వేచి ఉండలేకపోయింది కాబోలు!” అనుకున్నారు.

రూపధరుడు స్నానం చేసి శరీరమంతా తైలం మర్దించుకున్నాక మరొక మనిషిలాగా అయిపోయాడు. అతను భార్యతో, “ఏం మనిషివి? ఇరవై ఏళ్ల తరవాత ఇంటికి వచ్చిన భర్తను మరొకతే అయితే ఎంత అప్యాయంగా అదరించును!” అని, ముసలి దాదితో, “నానమ్మా, నాకు పక్క వెయ్యి, పడుకుంటాను!” అన్నాడు.

వెంటనే పద్మముఖి దాదితో, “నానమ్మా, ఆయన మంచం ఇవతలికి తెచ్చి, దానిపైన తోళ్లూ, కంబళ్లూ పరుచు!” అన్నది.

రూపధరుడికి ఈమాట వినగానే కోపం రెచ్చిపోయింది. “నా మంచాన్ని ఎవరు కదిలించారు? అది కదిలే మంచం కాదే!” అన్నాడు అతడు.

ఈ మంచంలో ఒక కిటుకున్నవి. రూపధరుడు ఆ ఇల్లు కట్టినప్పుడు, అతని పడక గదిలో ఒక చెట్టుండేది. ఆ చెట్టును కొట్టి నప్పుడు అతను దాని బోదెను భూమిలోనే ఉంచి, ఒక కోడులాగా తయారుచేసి మిగిలిన కోళ్ళూ, పట్టెలూ దానికి ఆమర్చి మంచం తయారుచేశాడు. ఈ రహస్యం అతనికి తెలుసునో లేదో బయటపెట్టించటానికే పద్మముఖి ఆ మాట అన్నది. రూప

ధరుడన్న మాటతో ఆమె సందేహం నివారణ అయింది. ఆమె తన భర్తను కౌగిలించుకుని, “నాపైన ఆగ్రహించకండి. ఎవరు నన్ను మోసగించుతారో అని నేను భయపడి చస్తున్నాను,” అన్నది.

తన భార్య తీసుకున్న జాగ్రత్తకు రూపధరుడు చాలా సంతోషించాడు. ఆ రాత్రి పద్మముఖి తన భర్తనేట అతనికి కలిగిన అనుభవాలన్నీ విన్నది. తెల్లవారే సమయంలో రూపధరుడు తన వంటికి కవచం వేసుకుని ధీరమతిని నిద్ర లేపి అతనితోసహా బయలుదేరాడు. ఎవరూ చూడకుండానే వారు నగరం దాటారు.

వారిద్దరూ రూపధరుడి తండ్రి అయిన పిపిలకుడు ఉండే చోటు చేరారు. ఒక పృథు రాజరికం నిర్వహించిన పిపిలకుడు అక్కడ ఇల్లు వేసుకుని, చెట్లూ చేమలూ పెంచుతూ, దారిద్ర్యంలో నివసిస్తున్నాడు. రూపధరుడు తన తండ్రి నౌకర్లతో విందు భోజనం తయారుచెయ్యమని చెప్పి తోటలోకి వెళ్ళాడు.

అక్కడ ముసలి పిపిలకుడు ఒక మొక్కచుట్టూ పాడు తవ్వి బాగుచేస్తూ కనిపించాడు. ఆయన ధరించివున్న చొక్కా నిండా మాసికలే.

ఆయనను చూడగానే రూపధరుడి కంట నీరు తిరిగింది. వెంటనే వెళ్లి ఆయనను కొగలించుకుని తన సంగతులన్నీ చెప్పేద్దామనుకున్నాడుగాని ఆయన తనను గుర్తిస్తాడే గుర్తించడే చూడాలన్న కోరిక కలిగింది. అందుచేత అతను తండ్రిని సమీపించి, "ఏం, తాతా? నీ తోటలో మొక్కలన్నిటికీ ఇంత బాగా పోషణ చేస్తున్నావుగాని, నీకేమీ పోషణ జరుగుతున్నట్టు లేదే? నీ యజమానికి నువ్వు చేసే చాకిరి తృప్తి కరంగా లేదాఏం?" అన్నాడు.

"ఎవరు, నాయనా, నువ్వు? మీది ఏ దేశం?" అని విపీలకుడు అడిగాడు.

"మాది సంచారదేశంలే, తాతా. అయిదేళ్ల కిందట రూపధరుడనేవాడు నాకు తగిలాడు. ఇది ఆయన ఉండే దేశమేనటగా? మళ్ళీ కనిపిస్తాడేమో బహుమానా లిచ్చి పుచ్చుకుందామని చూస్తున్నాను!" అన్నాడు రూపధరుడు.

ముసలివాడు తన కొడుకు పేరు వినగానే మట్టిచేతులు ముఖానికి నొక్కుకుని ఏడవసాగాడు. రూపధరుడికి గుండె అవిసిపోయింది. అతను తన తండ్రిని కొగలించుకుని, "నేనే, నాన్నా! నాకోసం ఇంకా ఎందుకేడుస్తావు? ఇరవై ఏళ్లు యమయాతనలు

అనుభవించి దేశానికి తిరిగివచ్చాను. నా ఇంట చేరి నా భార్యను పెళ్లాడమని పీడించే దుర్మార్గుల నందరినీ చంపేశాను," అన్నాడు.

"ఎంత పని చేశావురా, నాతండ్రి! ఇథకా వాళ్లు నిన్ను బతకనిస్తారా? ఇరుగు పొరుగు దేశాలవాళ్లనుకూడా సాయం తెచ్చి నీపైకి వస్తారే!" అన్నాడు విపీలకుడు.

"భయపడకు, నాన్నా. వెళ్లి భోజనం చేద్దాం పద. వంట చెయ్యమని చెప్పాను!" అంటూ రూపధరుడు తండ్రిని ఇంటికి తీసుకువచ్చాడు. అక్కడ రూపధరుడి పండులకావరీ, పశువులకావరీ వంట సిద్ధం చేసి ఉంచారు. విపీలకుడు స్నానం చేసి

వచ్చేసరికి ఎంతో దృఢంగానూ నిబ్బారుగానూ
ఉండటం గమనించి రూపధరుడు ఆశ్చర్య
పోయాడు. తరవాత వారంతా కలిసి
కూచుని భోజనాలు చేశారు.

ఈలోపల ఇథకా నగరంలో రూపధరుడు
చేసిన హత్యలవార్త కార్పిచ్చులాగా
వ్యాపించింది. అనేకమంది హాహాకారాలు
చేస్తూ, విడుస్తూ రూపధరుడి ఇంటి చుట్టూ
మూగారు. ఎవరి శవాలను వారు గుర్తించి
పట్టుకుపోయారు.

చాలా దూరప్రాంతాలనుంచి వచ్చిన
వారు తమ బంధువుల శవాలను వాటివాటి
దేశాలకు పడవలమీద పంపేశారు.

తరవాత నగరంలో సభ జరిగింది.
దుర్బుద్ధి తండ్రి అందరినీ రెచ్చగొట్టాడు.
“స్నేహితులారా, ఈ మనిషి చేసిన హత్యా
కాండ దారుణమైనది. ఇతను ఎన్నో పడవ
లనూ, ఎంతోమంది పైకి రావలసిన యువకు
లనూ వెంటబెట్టుకుని యుద్ధానికి పోయి,
పడవలన్నిటినీ పోగొట్టుకున్నాడు. మనుషు
లందరినీ పోగొట్టుకున్నాడు. ఇప్పుడు
ఒంటరిగా తిరిగివచ్చి దేశంలో ఉన్న మంచి
యువకులందరినీ తన పొట్టన పెట్టు
కున్నాడు. ఈ దుర్మార్గుడు ఏ పైలాన్కో,
ఎలిన్కో పారిపోకముందే మనం పగ తీర్చు
కోవాలి. మన కుర్రవాళ్లను చంపిన హంతకు

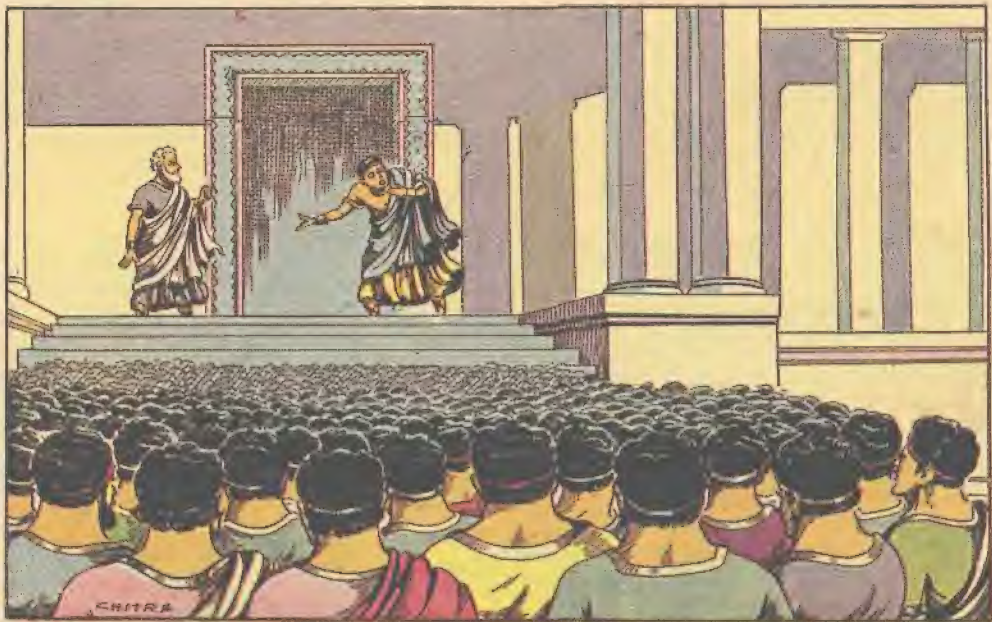
లను శిషింపకపోతే మన వంశాలకు అది తీరని కళంకమవుతుంది. నామాటకు నేను చావనైనా చస్తాను గాని అలాటి అవమానం సహించను. ప్రతీకారానికి ఉపక్రమించండి! కడలండి!" అన్నాడాయన.

ఆయన మాటలు వింటుంటే, ఆయన కన్నీరు చూస్తూంటే ప్రేక్షకుల గుండెలు నీరయాయి. అయితే సరిగా ఆ సమయానికే అక్కడికి ఒక మనిషి వచ్చాడు. రూప ధరుడు చంపకుండా విడిచిన ఇద్దరిలో ఇతను ఒకడు. అతను ఆ సభతో, "ఇథకా పౌరులారా, నామాట ఒకటి వినండి. ఆ హత్యాకాండ జరిగినప్పుడు నేనక్కడే

ఉన్నాను. రూపధరుడి పక్కన బుద్ధిమతీ దేవి నిలబడిఉండటం నేను కళ్ళారా చూశాను. ఈ హత్యాకాండ దైవనిర్ణయంతో జరిగింది!" అన్నాడు.

ఈ మాటలకు అక్కడ చేరినవారందరూ వెలవెల పోయారు.

ఇంకొక వృద్ధుడు లేచి, "జరిగిపోయిన దేదో జరిగిపోయింది. ఇంకా ఎందుకు రక్త పాతం చేస్తారు? ఇంతటితో పొనివ్వండి! అసలు తప్పు మీ కొడుకులది. వారిని నిగ్రహించమని నేను మీతో వినాడో చెప్పాను; మీరు లక్ష్యపెట్టలేదు. రూపధరుడు తిరిగి రాదన్న దైర్యంతో మీవాళ్లు అతని ఇల్లు

కొల్లగొట్టి అతని భార్యకు తీరని అపమానం కలిగించారు; అందుకు అనుభవించారు. ఇందులో మరెవరి తప్పు లేదు," అన్నాడు.

ఈ మాటలతో సగంమంది తృప్తిపడి సభనుంచి వెళ్లిపోయారు. మిగిలిన సగం మంది ప్రతికారానికి నిశ్చయించారు. దుర్బుద్ధి తండ్రి నాయకత్వాన వీరు ఆయుధాలు తీసుకుని బయలుదేరారు. వారు పిపిలకుడుండే చోటికి చేరుకునేసరికి రూప భరుడూ, అతని తండ్రి మిగిలినవారూ ఆయుధాలు తీసుకుని వారిని ఎదుర్కోవటానికి సిద్ధమైనారు.

ధీరమతి తన తండ్రితో, "నాన్నా, ఇవాళ వీరందరికీ నా ప్రతాపం చూపిస్తాను చూడు!" అన్నాడు.

పిపిలకుడు పరమానందంతో, "ఈశ్వరా, ఇది నా జీవితంలో ఎంత పర్వదినం! నా కొడుకూ, మనవడూ ప్రతాపంలో పోటీ పడుతున్నారు!" అన్నాడు. ఆయనకు

ఎక్కడ లేని ఉత్సాహమూ వచ్చింది. ఆయన తన ఈటెను ఎత్తి బలంగా దుర్బుద్ధి తండ్రిపైకి విసిరాడు; ఆయన ఆ దెబ్బకు పడిపోయాడు. రూపభరుడు మొదలైనవారు మిగిలినవారిపై పడ్డారు.

కాని అంతలోనే వారికి బుద్ధిమతీదేవి వాక్కు వినిపించింది:

"ఇథకా పౌరులారా! ఈ రక్తపాతం ఇంతటితో ఆపండి!"

ఆ కంఠం వినగానే అందరూ తెల్లబోయారు. వారి చేతులనుంచి ఆయుధాలు జారి కింద పడిపోయాయి. రూపభరుడిపైన పగ తీర్చుకోవచ్చినవారు వెనక్కు తిరిగి సగరానికి వెళ్లిపోయారు.

తరవాత రూపభరుడికి శత్రుభయం లేకుండా పోయింది. అతను తన భార్యతోనూ, కుమారుడితోనూ, తండ్రితోనూ సుఖంగా జీవించాడు.

—(అయిపోయింది)

తమాషాలు

1. మా ఇంటికి వచ్చిపోయే బంధువులు అయిదుగురున్నారు. ఒకరు రోజు విడిచి రోజు వస్తారు. రెండోవారు మూడురోజుల కొకసారి వస్తారు. మూడోవారు నాలుగురోజుల కొకసారి వస్తారు. నాలుగోవారు అయిదురోజుల కొకసారి, అయిదోవారు ఆరురోజుల కొకసారి వస్తారు. వారందరూ సంవత్సరాదినాడు మా ఇంటికి వచ్చారు. తరవాత మూడునెలల కాలంలో (90 రోజులలో) వారందరూ మా ఇంటికి వచ్చిన రోజులు ఎన్నో, ఏ ఒకరూ రాని రోజులెన్నో చెప్పగలరా?

2. 1932 లో ఒక తాతకూ మనవడికీ ఈ విధంగా సంభాషణ జరిగింది :

“తాతా, నేను పుట్టిన సంవత్సరంలో చివర రెండు అంకెలూ సరిగా ఇప్పటి నా వయసు!” అన్నాడు మనవడు.

తాత కొంచెం ఆలోచించి, “నా వయసుకూడా నేను పుట్టిన సంవత్సరం చివరి రెండు అంకెలేరా!” అన్నాడు. 1932 నాటికి ఎవరి వయసు ఎంత?

3. రంగడూ రాముడూ ఒక పందెం వేసుకున్నారు.

“రంగడూ నీదగ్గర ఎంత డబ్బున్నదో అంతా నేను నీకిస్తాను. అలా ఇచ్చి నవ్వుడల్లా నువ్వు నాకు రూపాయీ ఇరవై నయాపైసలు ఇవ్వాలి?” అన్నాడు.

రంగడు సరేనన్నాడు. రంగడి జేబులో ఉన్న డబ్బు ఎంచి రాముడు అంతా ఇచ్చేసి తన రూపాయీ ఇరవై నయాపైసలు తాను తీసుకున్నాడు. రెండో సారి రంగడిదగ్గర ఉన్న మొత్తానికి సమానమైనది తన జేబులోనుంచి ఇచ్చి మళ్ళీ ఒక రూపాయీ ఇరవై నయాపైసలు పుచ్చుకున్నాడు. కాని రాముడు మూడో సారి తన రూపాయీ ఇరవై నయాపైసలు పుచ్చుకునేసరికి రంగడి జేబు ఖాళీ అయింది. రంగడి దగ్గర మొదట ఉండిన డబ్బెంత?

[గత నెల ప్రశ్నలకు సమాధానాలు]

1. పెద్దవెలగకాయలు కొనటమే లాభం.
2. ఈ ప్రశ్నలో ఒక పొరపాటు దొర్లింది. ఝారీలలో ఒకటి చిన్నది; ఒకటి పెద్దది. చిన్న ఝారీలో నెయ్యి త్వరగా చల్లారుతుంది.
3. ప్రతి స్టేషనునుంచి మిగిలిన 7 స్టేషనులకూ టిక్కెట్టుంటాయి. అందుచేత ఎనిమిది స్టేషన్లలోనూ కలిపి 56 రకాల టిక్కెట్టుంటాయి.

సజ్జన సాంగత్యం

మహేంద్రగిరి అనే గ్రామంలో దేవలుడనే పెద్దమనిషి ఉండేవాడు. ఆయన చాలా నిష్ఠాపరుడు, భగవంతుడియందు ఆచంచలమైన విశ్వాసం గలవాడు. ఆయనకు పెళ్ళి, సంసారబాధ్యతలూ లేవు, ఆయన జీవితం సత్కార్యాలలోనే గడిచిపోయింది.

దేవలుడు తనకు ఉన్నదానిలోనే మితంగా ఖర్చుచేస్తూరావటంచేత కొంత కాలానికి రెండువేలరూపాయలు పోగుచేయగలిగాడు. దాన్ని వివిధంగా వినియోగపరచాలా అని ఆయన ఆలోచిస్తూ ఉన్న సమయంలో ఆయనకొక సంతోష వార్త తెలిసింది. హరిద్వారంలో ఒక పెద్ద మతం ఉన్నదని, అక్కడ యాత్రికులకూ, సన్యాసులకూ చక్కని సౌకర్యాలు జరుగుబాటు అవుతున్నాయని తెలిసింది. తాను కూడబెట్టిన డబ్బుతా ఆ మఠానికి ఇచ్చేసి, యాత్రా ఫలంకూడా దక్కించుకుందామని దేవలు

డికి తోచింది. అందుచేత ఆయన ఒక మంచి రోజున, భీముడనే తన నౌకరును వెంటబెట్టుకుని హరిద్వారానికి బయలుదేరాడు.

ఆ ఇద్దరూ కొద్దిరోజులు కాలినడకన ప్రయాణించేసి ప్రయాగ చేరుకున్నారు. అక్కడినుంచి పడవలపైన హరిద్వారం వెళ్ళటానికి నిశ్చయించుకున్నారు. ప్రయాగ చేరుతూనే వారు త్రివేణిలో స్నానంచేసి ఒక సత్రంలో బస చూసుకున్నారు.

ఆ రోజులలో ప్రయాగ పూర్తిగా పాపిష్టి నగరం. తాగుబోతులూ, జూదగాళ్ళూ, దొంగలూ, దోపిడిలు చేసేవాళ్ళూ విజృంభించారు. ఎక్కడ చూసినా లేకివినేదాలుండేవి. భగవద్భక్తీ, పుణ్యచింతనా, పాప భీతి కలవాళ్ళూ కేవలం అమాయకులకింద జమ అవుతుండేవారు. రోజూ ఏదో ఒకమూల హత్యలు జరుగుతూనే ఉండేవి. రాజోద్యోగులుకూడా ధర్మాన్ని తప్పి నడిచే

వాళ్ళు కాపటంచేత ఆ సగరంలో సాధారణంగా ఎవరికీ న్యాయం జరిగేదికాదు.

ఈ సంగతులు దేవలుడు తెలుసుకున్నాడు గాని లక్ష్యపెట్టలేదు. ఆయన భీముడితో, “ఒరే, అన్ని పాపాలనూ సరి చేయగలవాడు ఆ ఈశ్వరుడున్నాడు. మనం భయపడవలసిన పనిలేదు,” అన్నాడు.

వాళ్ళు విడిది చేసిన సత్రం దగ్గరికి రమేశుడనేవాడు వచ్చాడు. ఇతను ముప్పై నిండని యువకుడు. చిన్నతనం నుంచి అల్లరిచిల్లరగా తిరిగి తాగుడూ, జూదమూ మొదలైన దుర్వ్యసనాలన్నీ అలవదుచుకున్నవాడు. ఎంతోమందిదగ్గర అప్పులుచేసి ఎగవేశాడు. తాను జూదంలో గెలిచినప్పుడల్లా రాజోద్యోగులకు లంచాలు పెట్టుతూ ఉండటంచేత, అతనికి వాళ్ళ అండ బాగా ఉండేది. అందుచేత అప్పలవాళ్ళు అతన్ని ఏమీ చెయ్యలేకపోయారు. కాని అతనికి ఎరిగున్నవాళ్ళనుంచి అప్పు పుట్టే అవకాశం లేకుండాపోయింది. అందుచేత అతను చేతిలో డబ్బు అడనప్పుడు సత్రాలచుట్టూ తిరిగి పరదేశీయులను మంచిమాటలతో లోబరచుకుని వారికి వినోదాలు చూపించి, తన అపసరాలకుకూడా వారిచేత ఖర్చు పెట్టించేవాడు.

రమేశుడు దేవలుణ్ణి సమీపించి ఆయన కథ అంతా తెలుసుకున్నాడు. కపటం ఎరగని దేవలుడు తనవద్ద రెండువేల రూపాయలున్న సంగతి రమేశుడికి చెప్పేశాడు. అంతా విని రమేశుడు, “ఎల్లండిదాకా మీకు పడవ దొరకదు. ఇది చాలా చెడ్డ ఊరు. ఈ సత్రంలో మీరు ఉండవచ్చు గాని, ఇక్కడి భోజనం మీకు సరిపడదు. అందుచేత నా సలహా ఏమంటే మీరు నా వెంట వచ్చేయ్యండి. మీకు ఒక స్నేహితుడి ఇల్లు చూపిస్తాను. అక్కడ మీకు శుచిగా భోజనం అమరుతుంది. ఈ పూట నేనూ అక్కడే భోజనం చేస్తున్నాను,” అన్నాడు.

“బాబూ, ఇవాళ ఏకాదశి. అందుచేత నాకు ఉపవాసం. ఎక్కడనైనా భజనగాని, పురాణ కాలక్షేపంగాని, తత్వోపదేశంగాని వున్నట్లయితే అక్కడికి పోదామనుకుంటున్నాను. మా భీముడు ఊరు చూడ పోతాడు. వాడికి తిండి ఇబ్బందిలేదు, ఎక్కడైనా తినెయ్యగలడు,” అన్నాడు దేవలుడు.

“నాకు ఏకాదశి ఉపవాసాలు అలవాటు లేదు. కాని మీతోబాటు నేనుకూడా భోజనం మానేస్తాను. రెండుమూడు వీధుల అపతల సరస్వతి స్వాములవారు రోజూ జ్ఞానబోధ చేస్తారని విన్నాను. అక్కడికి పోదామా ఏమిటి?” అన్నాడు రమేశుడు.

దేవలుడు సంతోషంతో లేచి తన నౌకరుతో, “ఒరే భీమా, నా సంచి, పైబట్టా అందుకో!” అన్నాడు. భీముడు సత్రం గదిలోకి వెళ్లి కొద్దిసేపటిలో తన యజమాని సంచి, పైబట్టా తెచ్చి ఇచ్చాడు.

తరవాత దేవలుడూ రమేశుడూ కలిసి వీధులవెంట నడవసాగారు. చాలాదూరం వెళ్లాక దేవలుడు, “నాయనా, మనం వెళ్లే చోటు నీకు తెలియదల్లే ఉందే?” అన్నాడు.

“మర్రిచెట్టు గుర్తుకొసం చూస్తున్నాను, బాబూగారూ. రెండడుగులు వేయండి,” అన్నాడు రమేశుడు. వాళ్లు మరికొంత దూరం వెళ్లాక ఒక అడ్డ వీధి, అందులో మర్రిచెట్టూ కనిపించాయి. “చూశారా? మనం సరిగానే వచ్చాం. ఆ కనిపించే తెల్ల ఇంట్లోనే జ్ఞానబోధ,” అన్నాడు రమేశుడు.

అది జూదాలాడే ఇల్లు. ఆ సంగతి రమేశుడికి బాగానే తెలుసు, కాని దేవలుడికి తెలియదు. వాకిలి బయట లాఠీ పట్టుకుని నిలబడ్డ మనిషిని చూసి ఆయన ఆశ్చర్యపడి, “జ్ఞానబోధ జరిగే చోటకూడా ద్వార రక్షకులుంటారా? నే నెక్కడా వినలేదే!” అన్నాడు ఆశ్చర్యంగా.

“దుర్మార్గులు లోపలికి రాకుండా కాపలా ఉంచి ఉంటారు. మనకేమీ అడ్డు

లేదులెండి,” అంటూ రమేశుడు లోనికి వారితీశాడు.

లోపల ఆటె వెలుతురు లేదు. చాలా మంది జనం ఉన్నట్టు దేవలుడు ఊహించాడు. ఒక పక్కగా కొందరు కూచుని ఏదో తాగుతున్నారు. అందరికీ లోటాలలో తెల్లటి పానీయం అందిస్తున్న ఒక మనిషి రమేశుణ్ణి పేరుపెట్టి పిలిచి ఆహ్వానించాడు.

“క్షణం కూచుని పోదాం. పెద్దమనిషి పిలుస్తున్నాడు. వెళ్లకపోతే బాగుండదు,” అన్నాడు రమేశుడు దేవలుడితో రహస్యంగా. ఇద్దరూ వెళ్లి ఒక పక్కగా అరుగుమీద కూచున్నారు.

“వీరంతా తాగేదేమిటి?” అని దేవలుడు రమేశుణ్ణి అడిగాడు.

“పాలలో ఆరోగ్యకరమైన మూలికలు వేసి కాస్తారు. ఉపవాసం ఉండేవారు తప్పక తాగాలి. ఇది ఇక్కడి ఆచారం!” అని రమేశుడు అంటూ ఉండగానే ఒక నౌకరు రెండు లోటాలతో భంగు తెచ్చి ఇచ్చాడు. దేవలుడు వద్దుమొర్రో అంటున్నా వినక రమేశుడు ఆయనచేత ఒక లోటాడు భంగు తాగించాడు.

“ఛీ, ఛీ! ఇదేం పాలు! బుద్ధి పొరపాటై తాగాను. మనం తక్షణం ఇక్కడినుంచి పోదాం పద!” అన్నాడు దేవలుడు.

“మనం వచ్చిన అసలు వని మరవకండి,” అంటూ రమేశుడు నౌకరును పిలిచి, “తత్వ విచారం సాగుతున్నదా?” అని వాణ్ణి అడిగాడు. ‘జూదం సాగుతున్నదా?’ అని అతని ఉద్దేశం.

నౌకరు ఇంకా లోపలికేసి చెయ్యి ఊపాడు. రమేశుడు దేవలుడి చెయ్యి పట్టుకుని లోపలి చావడిలోకి తీసుకుపోయాడు. ఇక్కడ వెలుగే లేదు. దీపాలు పెట్టుకుని పాచికలతో అనేకమంది జూదం అడుతున్నారు.

ఈ సంగతి గ్రహించి దేవలుడు, “చూశావా, నాయనా? నువ్వు దారితప్పి

నన్ను జూదాలాడే చోటికి తెచ్చావు. జరిగిన పొరపాటు జరిగిపోయింది. ఇకనైనా వెళ్లి పోదాం పద!” అన్నాడు.

“బాబు గారూ, నన్ను క్షమించండి. జూదరులు కానివాళ్లు ఈ గడపదాటి లోపలికి చాకూడదు. లోపలికి వచ్చిన పాపానికి ఒక్క పందెం కాచి వెళ్లిపోదాం. ఇది ఇక్కడి ఆచారం. దురదృష్టవశాత్తూ నాదగ్గర చిన్న చిల్లిగవ్వకూడా లేదు. ఒక్క అయిదు రూపాయలు అప్పు పెట్టారంటే పందెం కాస్తాను. ఓడినా గెలిచినా మనం మన దారిన వెళ్లిపోవచ్చు. అదీగాక నాది గెలుపుచెయ్యి. మీదబ్బుకేమీ ఫరవాలేదు,” అన్నాడు రమేశుడు.

మొదట దేవలుడు ససేమిరా అన్నాడు. రమేశుడు కంట తడి పెట్టుకుంటూ, “పందెం కాయకుండా బయటికి వెళ్లామంటే నన్ను ఇక్కడివాళ్లు చితకపాడి చేస్తారు. పరదేశీ గనక మిమ్మల్ని ఏమీ చేయరు. ఒక్క అయిదు రూపాయ లివ్వండి,” అని బతిమాలాడు.

“నువ్వు పందెం గెలిచే పక్షంలో ఆడబ్బు తీసుకోనని ప్రమాణించేస్తే అయిదురూపాయ లిస్తాను. జూదంలో గెలిచిన సొమ్ము అంటే వచ్చా, నాయనా? ప్రాజ్ఞుడివి కాదూ?”

అన్నాడు దేవలుడు. భంగుప్రభావంవల్ల ఆయనకు ఉద్రేకం వచ్చేస్తున్నది.

ఈమాట అంటూ ఆయన తన సంచీ మూతి విప్పి, లోపల చెయ్యిపెట్టి తెల్ల బోయాడు. దానిలో ఆయన చెంబూ, బట్టలూ ఉన్నాయిగాని రూపాయల మూట లేదు

“డబ్బంతా ఎవరో కాజేశారు! మఠానికి ఇవ్వాలనుకున్న డబ్బు!” అని దేవలుడు పెద్దగా అరిచాడు.

ఆ డబ్బు ఏమయిందీ రమేశుడు ఊహించలేకపోయాడు. భంగు తాగినచోట దేవలుడు సంచీని అరుగుమీద పెట్టినప్పుడు ఎవరైనా తీశారేమో!

“మీ నౌకరు భీముడు నమ్మకస్తుడేనా? ఎందుచేతనంటే అలాటివాడిదగ్గర డబ్బుండటం అపాయకరం. ఒక్కగంటలో వాడి డబ్బంతా వెలిచేస్తారు. ఇది చాలా చెడ్డ ఊరు!” అన్నాడతను దేవలుడితో.

“పాపిష్టి డబ్బు! డబ్బుకన్న భీముడు చిక్కున పడకుండా ఉండటం ముఖ్యం. వాణ్ణి ఒంటరిగా తిరగనివ్వరాదు. వినోదం చూస్తానని వెళ్లాడు. వాణ్ణి ఎలా పట్టు కోవటం?” అన్నాడు దేవలుడు.

“మైదానంలో దొరకవచ్చు! అక్కడికి పోదాం పదండి!” అన్నాడు రమేశుడు.

ఇద్దరూ కలిసి మైదానానికి వెళ్లారు. మైదానంలో చాలా పందిళ్లు వేసివున్నాయి. వాటికింద నాట్యాలూ, గారడీలూ మొదలైన వినోదాలు సాగుతున్నాయి. మైదానం మధ్య పొత్తెళ్ల పండాలు జరుగుతున్నాయి.

అక్కడి దృశ్యాలన్నీ చూస్తున్నకొద్దీ దేవలుడికి ఏవగింపు జూసి కాసాగింది. దానితో బాటే భంగు నిషాకూడా హెచ్చింది. భీముడు ఎక్కడా కనిపించకపోవటం ఆయనకు మరింత ఉద్రేకం కలిగించింది. నిజానికి భీముడు పొత్తెళ్లపందెం జరిగే చోటనే ఉన్నాడు. వాడు తన యజమానిని చూడగానే జనంవెనక దాక్కున్నాడు.

ఉన్నట్టుండి దేవలుడికి పట్టరాని అవేశం వచ్చింది. "నీచులారా! మీ పాపాలకు పాటేళ్లను అడ్డం పెడతారా?" అంటూ ఆయన జనాన్ని తోసుకుని వెళ్లి, పొట్లాడే పాటేళ్లలో ఒకదాన్ని అమాంతం ఎత్తుకుని పరిగెత్తసాగాడు.

అది నగరపు కొత్వాలుగారి పాటేలు. దానిమీద అనేకవేల రూపాయలు పందాలు కాశారు ఊరిలో ఉండే పెద్దలు. ఎవరో వచ్చి ఆ పాటేలును ఎత్తుకుపోతూండటం చూసి జనం గగ్గోలుపెడుతూ ఆయన వెంట పడి పట్టుకున్నారు. ఆ సమయానికే దేవలుడు మైకంవచ్చి పడిపోయాడు.

మళ్ళీ స్పృహ తెలిసేసరికి ఆయన ఆ పూరి ఖైదులో ఉన్నాడు. రాత్రి చాలా భాగం గడిచి తెల్లవార వస్తున్నది. కిందటి రోజు జరిగినదంతా ఆయన జ్ఞాపకం తెచ్చుకుని, "మరాని కిద్దామనుకున్న డబ్బు పోయింది, తాగగూడనిదేదో తాగాను, చెయ్యగూడనిదేదో చేసి బందిఖానాలో పడ్డాను, భీముడేమయాడో తెలియదు! ఇదంతా జరగటానికి నేనేం తప్పు చేసిఉంటాను? నావల్ల ఏ తప్పు జరగలేదే! రమేశుడి తప్పా! కాదు, పాపం, అతను మంచివాడు. దారి తప్పి నన్నక్కడికి తీసుకుపోయాడు. అతనిలోకూడా దురుద్దేశం ఏమీ లేదు. ఇది భగవంతుడు పెట్టిన పరీక్షగాని మరేమీ కాదు!" అని రూఢి చేసుకున్నాడు.

తెల్లవారుతూనే రమేశుడు వచ్చాడు.

"బాబుగారూ, నా మూలంగా మీకు చాలా శ్రమ కలిగింది. మీ విడుదలకు కొత్వాలు అనుమతి ఇడుగో! మనం పోదాం పదండి!" అని అతను దేవలుడితో అన్నాడు.

"విచారణకూడా జరగకుండా విడుదల ఎలా చేశారు, నాయనా?" అన్నాడు దేవలుడు.

"నిన్న మిమ్మల్ని రాజభటులు పట్టుకు పోగానే నేను కొత్వాలుగారింటికి వెళ్ళాను.

అయన కొందరు మిత్రులతో పాచికలాడి డబ్బు పోగొట్టుకుంటున్నాడు. నన్ను చూడగానే ఆయన, 'రా, రమేశూ! నా ఆట కాస్సేపు అడు!' అన్నాడు. అర్ధరాత్రిదాకా ఆడాను. ప్రతి పందెమూ గెలిచాననుకోండి. నేను వచ్చిన పని తెలుసుకుని ఆయన విడుదల వ్రతం ఇవ్వటమేగాక, నేను గెలిచిన దానిలో సగం ఇచ్చాడు. ఇదుగో రెండువేల రూపాయలు!" అన్నాడు రమేశుడు.

"ఎంత తప్పు చేశావు, నాయనా? నేను ఖైదులోనే ఉంటాను. నన్ను న్యాయాధికారి విచారించి శిక్షించనీ. అదీ అలా ఉంచి, జూదంతటద్వారా నా విడుదల జరగటం భావ్యంకాదు. చెడ్డనుంచి మంచి ఎలా వస్తుంది, బాబూ?" అన్నాడు దేవలుడు.

రమేశుడి మాటలు విని తెల్లబోయాడు. అతను దేవలుడివంటి సత్పురుషుణ్ణి ఎన్నడూ చూడలేదు. ప్రపంచంలో అలాటి వారుంటారనికూడా అతనికి తెలియదు. అటువంటివాడికి అన్యాయం చేసి ఖైదు ప్రాప్తికూడా కలిగించినందుకు అతని అంత రాత్మ దహించుకుపోతున్నది.

రమేశుడు కొంచెం ఆలోచించి, "బాబూ గారూ, కొత్తాలు బారీచేసినది రాజాజ్ఞతో

సమానం. అందులో మీరు తక్షణం ఖైదు విడిచి బయటికి వెళ్ళాలని శాసించి ఉన్నది!" అన్నాడు.

"అలాగా, నాయనా? శాసనం పాటించి తీరవలసిందే! పాదాం పద!" అన్నాడు దేవలుడు.

ఇద్దరూ కలిసి సత్రానికి వచ్చారు. సత్రం అధికారి దేవలుణ్ణి చూసి, "అయ్యా, మీరు హరిద్వారానికి వెళుతున్నారుకాబోలు. కొద్దిసేపట్లోనే ఒక పడవ బయలుదేరుతున్నది!" అన్నాడు.

"అయితే నేను బయలుదేరుతాను," అన్నాడు దేవలుడు.

“బాబుగారూ, నాకు ఒక్కమేలు చెయ్యాలి! ఈ రెండువేలా పట్టుకుపోయి మీరు ఆ మఠానికి అర్పించండి. నా మూలాన మీరు సొమ్ము పోగొట్టుకున్నారు. నేను మీకు ఇంతకన్న ఏం చెయ్యగలను?” అన్నాడు రమేశుడు.

“ఆ డబ్బు నేను అంటను, నాయనా! అన్యాయంగా సంపాదించిన సొమ్ము. దాన్ని అనాథలకు ఇచ్చేయి. భీముడు కనిపిస్తే ఇంటికి వెళ్లిపోమ్మని చెప్పి! ఈ దూర దేశంలో భగవంతుడు నిన్ను బంధువులాగా నాకు తటస్థపరిచాడు!” అన్నాడు దేవలుడు.

ఇద్దరూ కలిసి గంగానది రేవుకు వెళ్లారు. దేవలుడు ఎక్కిన కొద్దిసేపటికల్లా పడవ కదిలింది. వెళ్ళిపోయే ఆ పడవకేసి చూస్తూ రమేశుడు కన్నీరు కార్చాడు. ఆ క్షణానే అతను తన జీవిత విధానం పూర్తిగా మార్చుకోవటానికి నిశ్చయించుకున్నాడు. ఆ డబ్బుతో తన బాకీలన్నీ తీర్చేసి తన

గ్రామానికి వెళ్ళి అక్కడ అందరిలాగా బతకటానికి నిశ్చయించుకున్నాడు.

దేవలుడెక్కిన పడవ ఒక అరమైలు వెళ్ళిందో లేదో భీముడు నది ఒడ్డున పరిగెత్తుకువస్తూ కనిపించాడు. చుక్కానివాడితో దేవలుడు, “బాబూ, పడవ కొంచెం ఒడ్డుకు పట్టు. ఆ వచ్చేవాడు మా మనిషి!” అన్నాడు.

భీముడు పడవలోకి ఎక్కుతూనే తన రొండిన ఉన్న డబ్బుమూట తీసి యజమానికి ఇస్తూ, “ఆ మనిషి మొహం చూసి నాకు అనుమానం తగిలి డబ్బు నాదగ్గర దాచాను, బాబూ!” అన్నాడు.

తన డబ్బు తనకు తిరిగి కనపడగానే దేవళుడు తన కష్టాలన్నీ మరిచాడు. ఆయన భీముడితో, “అలా అనకూడదురా! అతను లేకపోతే ఆ పూళ్ళో మనం ఎన్ని కష్టాలు పడి ఉందుమో! రమేశుడు చాలా మంచి హృదయం గల మనిషి!” అన్నాడు. పడవ సాగిపోయింది.

ప్రకృతి వింతలు

6

మర్నాడు ఉదయం పడవను ఒడ్డుకు లాగే పని పడింది. పడవకాపైను నన్ను నిద్రలేపి, “మీరూ ఆ కుర్రవాడూ కలిసి వెళ్లి అహారం వేటాడి తెస్తారా?” అన్నాడు. నేను సరేనని కుర్రాడికేసి చూస్తే వాడు మంటపద్ద కూచుని వేటకోసం బాణాలు తయారు చేస్తున్నాడు. అవన్నీ ఒక రకంగా లేవు. అదేమని అడిగితే, “అన్ని జంతువులూ ఒకటిగా ఉండవు. ఈ రెలాగా తయారుచేసిన ఈ బాణం అన్నిటి కన్న బలమైనది. దీనితో జాగ్వారు పులిని ప్రతిఘటించవచ్చు, అడవిపందులను వేటాడవచ్చు. ఈ ముళ్ళబాణం చేపలను వేటాడటానికి. ఈ పెద్దబాణం దుప్పలనూ, ఇతర మృగాలనూ కొట్టటానికి,” అన్నాడు.

కొన్ని బాణాలకు కోతి ఎముకను ములు కులుగా చెక్కి అమర్చాడు. ఆ బాణాలు కోతులను చంపటానికి. పతులను చంప

టానికి, చంపకుండా పడగొట్టి పట్టుకోవ టానికి వేరువేరు బాణాలున్నాయి.

మేము ఈసారి అరణ్యంలోకి పోతున్నా మనుకున్నాను గాని కుర్రవాడు దోనెలో నన్ను ఎక్కించాడు. తెల్లవారుజామున తాబేలు గుడ్డు దోచుకుతాయట. ఆ పని చూసి తరవాత వేటకు వెళ్లాలని వాడి ఉద్దేశం. తాబేలు గుడ్డు సంపాదించటం చాలా కష్టం.

మేము మా దోనెను నది ఒడ్డునే పోనిచ్చాం. ఒడ్డువెంబడి పెద్ద మానులే గాక అక్కడక్కడా ఇసకపర్రలున్నాయి. మేము ఒక ఇసకపర్రదగ్గర ఆగాం. ఇసకలో గుండ్రని గుర్తులు చూపించి, అవి తాబేలు వని కుమేవావా చెప్పాడు. ఆ కిందటిరోజు తాబేలు నీటిలోంచి ఒడ్డుకు వచ్చి, చుట్టూరా ఇతర జంతువులేవీ లేకుండా చూసి

ఇనకలో గజం లోతున గొయ్యి తవ్వి అందులో గుడ్డు పెట్టిందనీ, వాటిని ఇనకతో కప్పి అయిదు గజాల మేర చదును చేసిందనీ, మొసళ్లూ, కోతులూ ఆ గుడ్డను పసికట్టకుండా ఉండగలందులకు అలా చేస్తూందనీ వాడు చెప్పాడు.

ఇనకలో వాడు నాకు ఒక పూర్తి కథ చూపించాడు. తాబేలు గుర్తులు చూసి మరబూ అనే పక్షి గుడ్లకోసం వచ్చి ఆ ప్రాంతంలో వాలింది. దాని కాలి గుర్తులున్నాయి. అదే సమయానికి మొసలి ఒకటి ఆకలితో వచ్చింది. అకలిగా ఉన్న మొసలి దేన్నయినా పట్టేస్తుంది. పక్షి ఎగిరిపోయి

ఉండవచ్చు, కాని తాబేలుగుడ్ల ఆశతో అది ఎగిరిపోక మొసలితో పోట్లాట పెట్టుకుని దానికి చిక్కింది. దాని ఈకలూ, రక్తం మరకలూ ఇనకలో ఉన్నాయి. పక్షిని చంపినాక మొసలి తాబేలుగుడ్లకోసం రెండుచోట్ల తవ్వి చూసింది. గుడ్డు దొరకలేదు. తోకను ఇనకపైన వేసి ఉడ్చుకుంటూ అది నీటిలోకి వెళ్లిపోయింది.

తాబేలు చదునుచేసిన ప్రదేశం నడిమధ్య కుర్రవాడు తన కత్తి పాడిచి పైకిలాగాడు. కత్తి చివర గుడ్డుసాస అంటింది. వాడు కొద్ది నిమిషాలసేపు ఇనకలో తవ్వి నాక గుడ్డు బయటపడసాగాయి. అవి తెల్లగా నిమ్మ కాయలంత ప్రమాణంలో ఉన్నాయి. వాటి పైన పెంకుండదు, అవి తోలుగుడ్డు. అక్కడ మాకు నూటఇరవై గుడ్డు దొరికాయి.

ఇన్ని గుడ్డు పెట్టే తాబేలు ఒక గజంకన్న ఎక్కువ నిడివి ఉంటుందనీ, అది ఏడాది కొకసారి, వేసవికాలం చివరి నెలలో, ఇనకలో గుడ్డు పెట్టి పోతుందనీ, ఆ వేడికి అవి పొదిగి పిల్లలై, వానలకు నది పొంగి ఇనకదిబ్బలు కరిగినప్పుడు నీటిలోకి జొరబడతాయనీ కుర్రవాడు చెప్పాడు.

మేము మా వెంట తెచ్చిన ఒక మట్టి పాత్రలో పది తాబేలుగుడ్డు ఉడకబెట్టి

అక్కడే కూర్చుని తిన్నాం. అవి కొడిగుడ్డ కన్న ఉప్పగా ఉన్నాయి.

అక్కడినుంచి మళ్ళీ దోనెలో బయలుదేరి వెళ్లాం. ఒక చిన్న కయ్యలో దోనెనుకట్టేసి, “ఇక అడవిలోకి పోదాం,” అన్నాడు. వాడు అరిటాకులు కోసి తాబేలుగుడ్డను వాటిలో పెట్టి అతి నిపుణంగా కట్టి, ఆ మూటలో ఏమున్నదీ విజంతుపూ పసికట్టరాకుండా చేశాడు. ఆ మూటను దోనెలో పెట్టి అడవి ప్రవేశించాం. తన కత్తితో మొక్కలు నరుకుతూ దారితిశాడు కుర్రాడు.

కొంతదూరం వెళ్లొక వాడు అత్రంగా, “అడవిపందులు! మనం చెట్టెక్కాలి!” అన్నాడు. వాడి సహాయంతో నేను సమీపంలోనే ఉన్న చెట్టు ఎక్కి వాణ్ణికూడా పైకి లాగాను. అంతలోనే ఒక పంద అడవి పందులు అమిత వేగంతో, తమ దంతాలతో భయంకరంగా చప్పుడుచేస్తూ, మా వేపుగా పరిగెత్తి వచ్చాయి. మేము చెట్టెక్కపోతే సమ్మతంగా వాటి తాకిడికి పడిపోయి, వాటి కోరలకు బలి అయి ఉండేవాళ్లం.

కుర్రవాడు ఒక అడివిపందిని కొట్టి టానికి విల్లూ బాణమూ సిద్ధం చేశాడు. నేను మందలో ఒక లావుపాటి పందిని చూసి దాన్ని కొట్టమన్నాను.

“చాలా ప్రమాదం. దాన్ని కొట్టే అన్ని కలిసి మన చెట్టును కుళ్లగించి మనని చంపేస్తాయి. గుంపు వెనకగా పరిగెత్తే వాటిలో దేన్నయినా కొడితే మిగిలినవి గమనించవు,” అన్నాడు కుర్రాడు. వాడదే చేశాడుకూడా.

అడవిపందుల గుంపు ముందరి భాగం దాటిపోయాక వాడు కొట్టగా పడిపోయిన పంది నేలపై కనిపించింది.

మేము చెట్టు దిగి దానివద్దకు వచ్చాం. అది సుమారు మూడుపందల పొనుల (నూరు వీశేల) బరువుంటుంది. “దీన్ని మనం ఎలా మోసుకుపోయేట్టు?” అన్నాను.

కాల్చి పట్టుకుపోవాలంటూ వాడు నన్ను నిప్పుపెట్టె అడిగాడు. కాని నావద్ద నిప్పు పెట్టె లేదు. అయినా వాడు విచారించక ఆ ప్రాంతం వెతికి ఒక ఎండు తాటిబోదెను పట్టుకుని దానినుంచి ఒక పలకా, ఒక కర్రా ఆకారంలో రెండుముక్కలు కోశాడు. కర్రలాటి ముక్కను నిలువుగా పట్టుకుని పలకమీద సుమారు ఇరవై నిమిషాలు వేగంగా రుద్దినాక పలకనుంచి పొగ రాసా గింది. పొగ బాగా వస్తున్నప్పుడు వాడు దానికి కొంత పీచు అంటించి ఊది. జ్వాల చేశాడు. ఆ జ్వాల సహాయంతో మేము కొద్దిసేపట్లోనే పెద్ద మంట వేసి అందులో పందిని కాల్చాం.

సూర్యుడు పైకి వచ్చాడు, సూర్యకిరణాలు చెట్లలోనుంచి ప్రసరిస్తున్నాయి. అంతలో మాకు వాస చప్పుడులాటిది విని పించింది. ఎండుటాకులపై వాసచినుకులు పడే శబ్దంలాగా అది పటపటమని విని

పించింది. అలిసి విశ్రాంతి తీసుకుంటున్న కుర్రవాడు కాస్తా లేచి కూచుని అల కించాడు. వాడి ముఖాన ఆందోళన. కనబడింది. త్వరలోనే మాకు రెండు గజాల దూరంలో ఒక పెద్ద పాము పరిగెత్తింది. దాని వెనకగా రెండు బల్లలూ, అనేక కాళ్ళ జెర్రులూ, కొన్ని కీటకాలూ, మరికొన్ని పాములూ, చిల్లర మృగాలూ అదేవిధంగా పరిగెత్తుకుంటూ రావటం మాకు కనిపించింది. వాస చప్పుడులాటిది అంతకంతకూ నమీపిస్తున్నది.

“ఏమిటి, కుమేవావా?” అన్నాను.

“సిపాయి చీమలు! మనంకూడా పారి పోవాలి!” అన్నాడు వాడు. నేను చెట్టెక్క బోయాను గాని వాడు నన్ను వద్దన్నాడు. వాడు పందిని నిప్పునుంచి తీయ యత్నించాడు గాని అది సాధ్యం కాలేదు. అప్పుడే చీమలు మా కాళ్ళను చేరి కుట్టుతున్నాయి. వాటి కాటు దుర్భరం. (ఇంకా వుంది)

ఫోటోవ్యాఖ్యల ఫోటీ :: బహుమానం రు. 10 లు

1959 ఫిబ్రవరి సంచికలో ప్రకటింపబడే ఫోటోలకు నమూనాలు

★ పై ఫోటోలకు సరియైన వ్యాఖ్యలు ఒక్క మాటలోగానీ, చిన్న వాక్యంలోగానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం వుండాలి.)

★ దీసెంబరు నెల 10-వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. తరువాత చేరే వ్యాఖ్యలు ఎంత మాత్రమూ పరిశీలింపబడవు.

★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా వున్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 10/-లు బహుమానం.

★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పోస్టుకార్డుపైన వ్రాసి, ఈ ఆద్రనుకు పంపాలి:-చందమామ ఫోటో వ్యాఖ్యల ఫోటీ, మద్రాసు-26.

దీసెంబరు నెల ఫోటీ ఫలితాలు

మొదటి ఫోటీ : వెలకు దొరకని మందు....

రెండవ ఫోటీ : కలదులే ఇందు !

పంపినవారు : బొమ్మగంటి కృష్ణమూర్తి,

II క్లర్క్, పంచాయత్, కారంచేడు, బాపట్ల తా|| (గుంటూరు జిల్లా.)

బహుమతిమొత్తం రు. 10/- ఈ నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.

చిత్రకథ

దాసూ, వాసూలు ఒకరోజున తోటలో జామకాయలు కోసి తెచ్చేందుకు వెళ్ళారు. ఒక కుర్రాడు, వీలయితే వాళ్ళు కోసిన కాయలు ఎత్తుకుపోయేందుకు, వాళ్ళ వెనగ్గా వెళ్ళాడు. దాసూ, వాసూలు కోసిన కాయలు బుట్టలో వేసి చెట్టు చాటున పెట్టారు. వాసు చెట్టుకొమ్మకు ఒక ఖాళీ బుట్టను వేలాడవేసి, దానిని రాయితో కిందపడేలా కొట్టమన్నాడు దాసుతో. దాసు రాయివిసిరి బుట్టతాడు పూడేలా కొట్టాడు. బుట్ట కాస్తా 'ఘెగర్' తలమీద బోర్లాపడింది. 'ఘెగర్' అదురుకుని పరిగెత్తేసిరికి, కాయలుపున్న బుట్టను ఎత్తుకుపోబోతున్న కుర్రాడు దాన్ని చూసి, వింత మృగమనుకుని, 'అయ్యో, బాబో!' అంటూ అక్కణ్ణించి పారిపోయాడు.

బిన్నీవారి క్రాట్స్‌వార్

మీ శరీరాన్ని చాచావరణంనుంచి కాపాడే అత్యద్భుత పస్త్రాలు

“చిట్టి! ఇప్పుడెంత బాగా వున్నావే! ఇప్పుడు

అందమైన మెత్తని క్రాట్స్‌వార్

తొడుకున్నావు—అబ్బ ఎంత
చాపుక్కువ!”

క్రాట్స్‌వార్ సాటిలేని విలువకలది;
కారణం...అది జాగ్రత్తగా, కాత్రియ
మైన సభ్యులతో శ్రేష్ఠమైన వున్ని,
నూలు కలిపి అది కయారు చేయ
బడింది.

ఎంత బేహ్యంగా వాడినా తుదివరకు
మెత్తగా, మృదువుగా వుంటుంది.
ప్రత్యేకించి పావలడు, వీల్లలకు
తగినది. వారి మృదువైన చర్మానికి
ఎంతమాత్రం హాని చేయవు.
ఎప్పుడూ కళ్లు తిగేటట్లు అందం
గాను ప్రతి వీటనకు తగినట్లుగాను
వుంటుంది.

అనేక రంగులు, అనేక డిజైనులు
వున్నందున మీ యిష్టంవచ్చినదానిని,
మీకు సర్వినదానిని ఎన్నుకోవచ్చును.
క్రాట్స్‌వార్ కుంగదని హామీ
యిస్తున్నాము. ఇంటిలోనే క్రాట్స్‌వార్
పస్త్రాలు ఉత్పాదించు.
అనేక రంగులతో, ప్రింట్‌లతో,
గజల్తో, వైబ్రమాగ్నెట్‌లతో దొరుకుతుంది.

క్రాట్స్‌వార్‌కు ప్రత్యామ్నాయమైంది లేదు
అధిక వేచ్చడసానికి బిన్నీవారి
అంగీకారం ఉంది!

ఉన్ని, నూలులపైన మేలికం, చట్టంగా
వుంటుంది. చలికాలానికి బహు మంచిది.
అనేక రంగులనుంచి ఎన్నుకోండి!

ఉచితముగా దొరికే సమూ
నాల ఫోర్ముల కావాలని మీ
క్రాట్స్‌వార్ డీలర్‌ను అడగండి.

ది బెంగుళూర్ వులెన్, కాటన్ & సిల్క్ మిర్స్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.
మనజింగ్ వజెంట్లు: బిన్నీ & కం. (మద్రాసు) లిమిటెడ్.

రవి టాయ్లెట్స్ ను వాడండి

రవి గ్లిసరిన్ సోపు:

మీ అందమును వర్చస్సును కాపాడును.

రవి వెజిటబుల్ హేరాయిల్:

మీ కేశములను విరివిగా పెంపొందించును.

రవి స్క్రీ:

మీ ముఖవిలాసమును అభివృద్ధి చేయును.

సోల్ ఏజంట్లు :

ది న్యూస్ట్రార్ & కంపెనీ,

తండ్రియార్చేట " మద్రాసు-21

ఎక్కడ ఎన్నా న్యూట్రీన్ ప్రశంసే!

పిల్లలకు న్యూట్రీన్

"ట్రైమ్" అంటే ఎంతో

యిష్టం. ఏమింటి,

న్యూట్రీన్ కంపెనీవారు

అందముగా ప్యాక్ చేయుటలో కొత్త పద్ధతిని

అవలంబిస్తున్నారు. అత్యంత రుచికరమైన

న్యూట్రీన్ మిఠాయిలు, టాఫీలు ఒక అకర్ష

ణీయమైన పెట్టెలో అమర్చబడినవి, కరీదు

హెచ్చింపబడక, మామూలు వెలకే అన్ని

చోటలందు

లభిస్తున్నవి.

మీ మధురానందమునకు :

ది న్యూట్రీన్ కన్సెక్షనరీ కో., లిట్.,

చిత్తూరు - (ఆంధ్ర ప్రదేశ్)

ఓ చిన్న జంతు ప్రపంచం

కలకత్తా నగరంలో ఆరీఫూర్ అనేచోట ఓ సుందర మైదానంలో దేశ దేశాలనుండి తెచ్చిన రకరకాల బ్రతికివున్న వన్య మృగాలతో, పక్షులతో అందరూ చూచేలా కనుల పండుమైన ఓ జంతు ప్రదర్శన శాలను ఏర్పాటు చేసారు. దీన్నే యింగ్లీషులో 'జూ' అంటారు. ఈ 'జూ' మన దేశంలో వున్నవాటన్నిటి లోకి పెద్దది, అత్యంత మనోహరమైంది.

'జూ' చుట్టూ ప్రహరీగోడ వుంది. ఆవరణలో రక రకాల పూలమొక్కలు, పొదరిట్ల, నీటి కొలనులు వున్నాయి. కొలనుల్లో ఒయ్యారంగా విహరించే హంసలు తెల్ల కాగితపు పదవల్లా కనిపిస్తాయి. చెట్లమీది పక్షులు కిద కిద మంటూ, పంజరాల్లోని చిలకలు కిల కిల మంటూ ప్రేక్షకుల్ని ఆహ్వానిస్తూనే గూళ్లలోని నెమళ్లు పురి విప్పి ఆడుతూ రంగు రంగుల పింఛాన్ని చూపిస్తాయి. కుర్రవా దొకడు చుక్కల లేడికి తెనగలు పెడుతూంటే ప్రక్కనున్న దుప్పి వసిరిక తింటూ వుంటుంది. ఇంకొందం ధూరంలో ఓ మనిషి కంగారూ మిత్రానికి గింజలు అందిస్తుంటాడు. ఓ దోసులోని పులి

గాంధ్రుమంటూంటే, ప్రక్క దోసులోని సింహం దర్జాగా పడుక్కుని వుంటుంది. మరదగుంటలో హిబ్నో పొటమన్ దొడ్లుతూ వుంటే, జడ్లమృగం చల్లదనానికి నీటి గుంటలో పడుకుని వుంటుంది. ఏమిచోద్యం—భారల గుర్రాలు, జిరాఫీలు, తోక లేని కోతులు, పండుజాత్తు ఎలుగుగొడ్డు, ఏనుగులు, ఒంటెలు గల యీ చిన్న ప్రపంచం! రోజూ యిక్కడకు జనం తందోవ తండాలుగా వచ్చి చూచి అనందిస్తుంటారంటే వింతేమిటి! చూడడమే కాదు ప్రేక్షకుల్లో చాలామంది గడ్డి మైదానంలో విందులు గుడిచి, ఫలహారాలుచేసి టీ త్రాగుతారు. వీరు త్రాగేది బ్రాక్ బాండ్ టీయే; యాత్రీకుల వినోద, విలాసకారుల ప్రియ పానీయం. అవును మరి, దేశంలో ప్రతిదోటలాగే కలకత్తా ప్రజలకు కూడా బ్రాక్ బాండ్ టీ అంటే మహా యిష్టం.

'జూ' లోని వింత వింత అదవి జంతువులు ప్రేక్షకులను, రంజింపచేస్తే, తోట వదును కాశా ఆయన కమ్మని బ్రాక్ బాండ్ టీ వారికి అలసట తీర్చి ఉత్సాహము, ఉల్లాసము నిస్తుంది.

బ్రాక్ బాండ్ ఇండియా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

సంక్రాంతి
విడుదల!

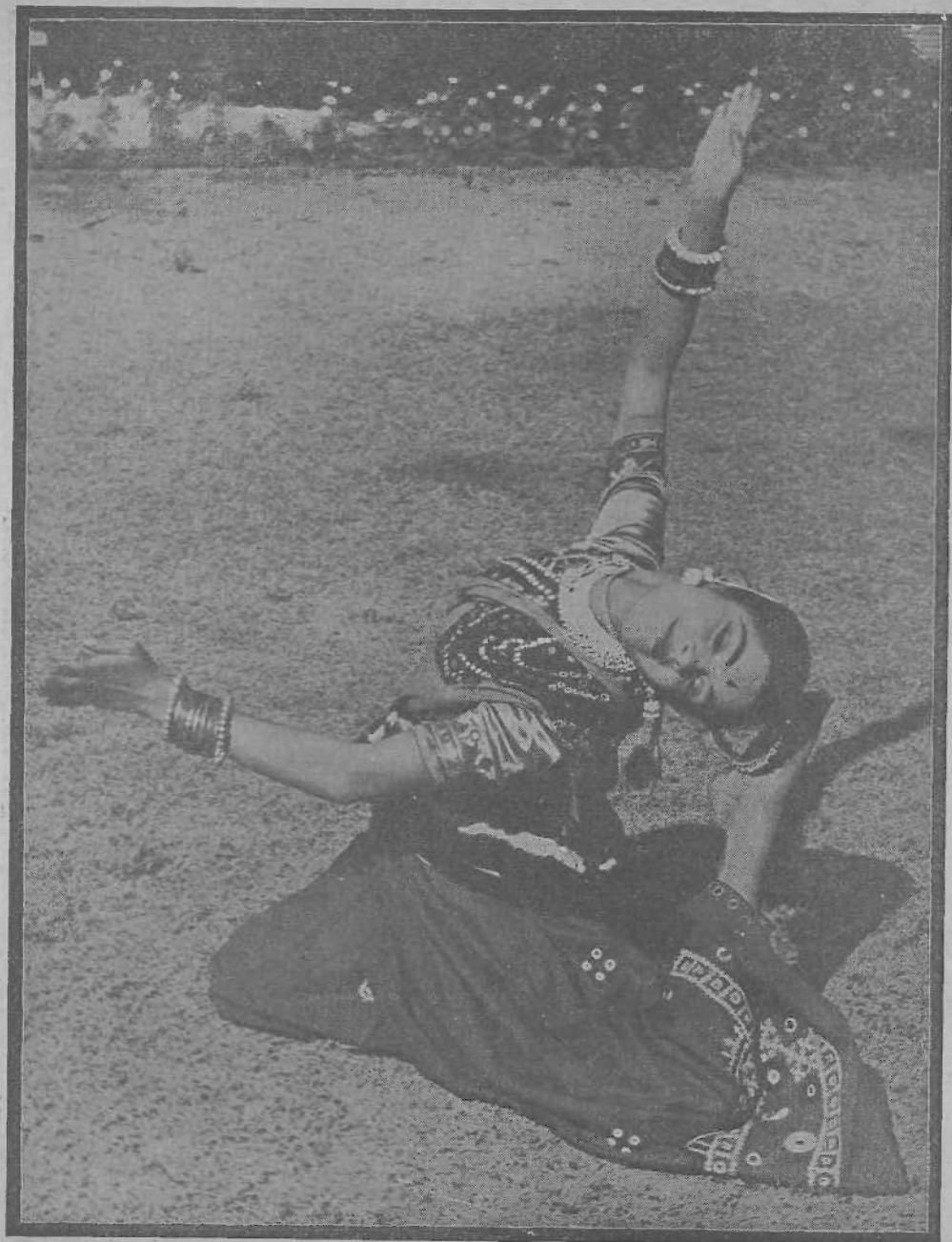

విజయావా
**అప్పుచేసి
ఏప్పుకూడు**

డైరెక్షన్..... ప్రసాద్

నిర్మాతలు..... నాగిరెడ్డి & చక్రపాణి

బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

కలదులే ఇందు

పంపినవారు : 91
బి. కృష్ణమూర్తి - కారంచేడు

